

MAŁOPOLSKA

**Sprawozdanie za 2020 r. z realizacji Małopolskiego
Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów
Alkoholowych na lata 2014-2021**

Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego
Departament Rodziny, Zdrowia i Spraw Społecznych
Zespół ds. Profilaktyki i Promocji Zdrowia
Kraków, wrzesień 2021 roku

Spis treści

1. Wprowadzenie	3
2. Diagnoza dotycząca spożycia alkoholu w Województwie Małopolskim w 2020 roku	4
2.1 Udział nietrzeźwych w popełnianych przestępstwach w Małopolsce	4
2.2 Spożycie alkoholu przez młodzież.....	7
2.3 Zgłaszalność do leczenia z powodu problemu alkoholowego w województwie małopolskim	10
3. Finansowanie programu.....	18
3.1 Zadania finansowane ze środków budżetu województwa	18
3.2 Środki finansowe przeznaczone przez samorządy gminne w województwie małopolskim na realizację gminnych programów rozwiązywania problemów alkoholowych	19
3.3 Zasoby instytucjonalne oraz kontraktowanie świadczeń w obszarze uzależnień od alkoholu	23
4. Realizacja celów operacyjnych Programu przez Województwo Małopolskie w ramach przekazanych środków finansowych	29
4.1 Cel operacyjny nr 1 - Wspieranie działań profilaktycznych oraz edukacyjnych wśród dzieci, młodzieży i dorosłych w obszarze problematyki alkoholowej.....	29
4.2 Cel operacyjny nr 2 - Rozwój systemu pomocy osobom uzależnionym od alkoholu, w tym od uzależnień behawioralnych	36
4.3 Cel operacyjny nr 3 - Rozwój oraz wzmocnienie współpracy z instytucjami oraz osobami działającymi na rzecz rozwiązywania problemów społecznych i uzależnień, w tym behawioralnych	39
5. Podsumowanie.....	44
6. Efekty działań podejmowanych przez Samorząd Województwa Małopolskiego w 2020 roku na rzecz profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych.	45
7. Monitoring realizacji programu	46

1. Wprowadzenie

„Małopolski Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na lata 2014-2021” został przyjęty uchwałą Nr 138/14 Zarządu Województwa Małopolskiego w dniu 13 lutego 2014 roku zmienioną uchwałą Nr 1865/20 Zarządu Województwa Małopolskiego z dnia 29 grudnia 2020 roku.

Zgodnie z *Ustawą z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi* (tj. Dz. U. z 2021 r. poz. 1119), samorząd województwa realizuje zadania ustawowe poprzez wojewódzki program profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych. Zadaniem Zarządu Województwa jest koordynacja przygotowania i realizacja programu, udzielanie pomocy merytorycznej instytucjom i osobom fizycznym realizującym zadania objęte tym programem oraz współdziałanie z innymi organami administracji publicznej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych.

Nadrzędnym celem Programu jest: **Wzmacnianie działań kształtujących prozdrowotny styl życia ze szczególnym uwzględnieniem redukcji szkód o charakterze rodzinnym, społecznym i zdrowotnym związanych ze spożywaniem alkoholu.** Cel nadrzędny jest realizowany poprzez 3 cele operacyjne oraz 23 zadania o charakterze profilaktycznym, prewencyjnym, leczniczym i rehabilitacyjnym, a także z obszaru reintegracji społecznej i zawodowej służące osiągnięciu celu nadrzędnego Programu.

Sprawozdanie z realizacji Programu w 2020 roku, w sposób syntetyczny przedstawia zadania wykonane przez jego realizatorów, tj. Samorząd Województwa Małopolskiego, jednostki samorządu gminnego oraz powiatowego, Wydział Polityki Społecznej Małopolskiego Urzędu Wojewódzkiego, Wojewódzki Ośrodek Terapii Uzależnień i Współuzależnienia w Krakowie, placówki leczenia uzależnień, Kuratorium Oświaty w Krakowie, Wojewódzką Komendę Policji w Krakowie, Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Krakowie, Miejskie Centrum Profilaktyki Uzależnień w Krakowie oraz organizacje pozarządowe.

Należy zauważyć, iż gminy wykonują większość zadań w zakresie przeciwdziałania problemom alkoholowym, co wynika przede wszystkim z faktu, że są prawnie zobligowane do podejmowania licznych aktywności w tym zakresie zgodnie z zapisami ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz dysponują środkami na ten cel.

Najbardziej zaangażowanymi realizatorami Programu w 2020 r. były:

1. Samorządy gminne województwa małopolskiego.
2. Wojewódzki Ośrodek Terapii Uzależnień i Współuzależnienia w Krakowie.
3. Placówki leczenia uzależnień.
4. Samorząd Województwa Małopolskiego.

Przedstawione w sprawozdaniu dane statystyczne i epidemiologiczne (ostatnie dostępne wg stanu na dzień opracowania) bazują na danych z:

- Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- Raportów z badań ankietowych zrealizowanych w województwie małopolskim w 2015 oraz w 2019 roku – ESPAD,
- Badania pn. „Analiza trendów zgłaszalności do leczenia z powodu problemu narkotyków i narkomanii oraz problemu alkoholowego w województwie małopolskim” na przestrzeni lat 2010-2018
- Wojewódzkiego Ośrodka Terapii Uzależnień i Współuzależnienia w Krakowie,

- Małopolskiego Oddziału Wojewódzkiego Narodowego Funduszu Zdrowia,
- Komendy Wojewódzkiej Policji,
- Małopolskiego Urzędu Wojewódzkiego,
- Placówek leczenia uzależnień.

Z danych statystycznych Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych z kraju potwierdzają dość wysokie spożycie w litrach 100% alkoholu, do czego w szczególności przyczynia się coraz większa konsumpcja piwa na 1 mieszkańca Polski, dlatego podejmowanie działań przez Województwo na rzecz przeciwdziałania problemom alkoholowym oraz picia ryzykownego i szkodliwego wśród różnych grup odbiorców, stanowi cały czas ważny i istotny obszar wymagający współdziałania różnych instytucji.

Tabela 1. Spożycie alkoholu w litrach na 1 mieszkańca Polski

Artykuły konsumpcyjne	Jednostka miary	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Wyroby spirytusowe w przeliczeniu na 100%	Litr	3,20	3,30	3,00	3,60	3,20	3,20	3,20	3,30	3,30	3,70	3,70
Wina i miody pitne w przeliczeniu na 100%	Litr	0,84	0,77	0,71	0,67	0,76	0,76	0,70	0,73	0,72	0,72	0,77
Piwo w przeliczeniu na 100%	Litr	4,98	5,19	5,46	5,37	5,44	5,45	5,47	5,42	5,53	5,34	5,1
Średnie spożycie na 1 mieszkańca 100 % alkoholu	Litr	9,02	9,25	9,16	9,67	9,4	9,41	9,37	9,45	9,55	9,78	9,6

Źródło: Opracowanie własne Departamentu Rodziny, Zdrowia i Spraw Społecznych UMWM na podstawie danych z Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

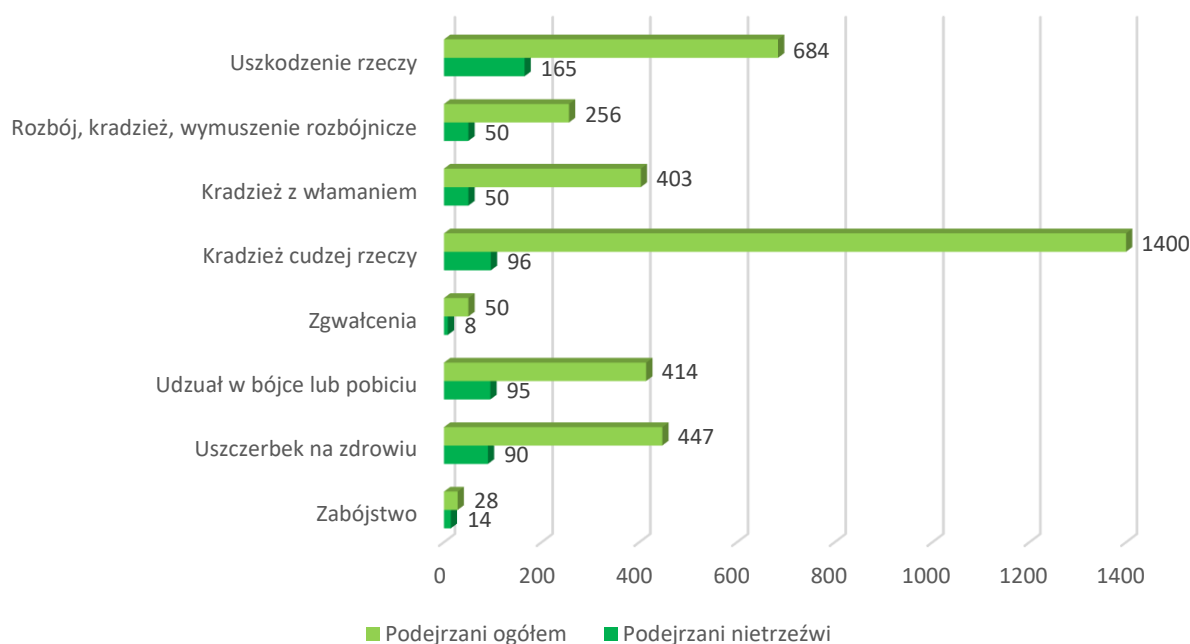
2. Diagnoza dotycząca spożycia alkoholu w Województwie Małopolskim w 2020 roku

2.1 Udział nietrzeźwych w popełnianych przestępstwach w Małopolsce

Osoby uzależnione, nietrzeźwe są często sprawcami popełnianych przestępstw. Poniżej dane statystyczne z Komendy Wojewódzkiej Policji w Krakowie z 2020 r. dotyczące liczby sprawców z podziałem na nietrzeźwych podejrzanych w kategoriach przestępstw:

- Zabójstwo – podejrzani ogółem - 28 osób, w tym nietrzeźwych 14,
- Uszczerbek na zdrowiu – podejrzani ogółem - 447 osób, w tym nietrzeźwych 90,
- Udział w bójce lub pobiciu – podejrzani ogółem - 414 osób, w tym nietrzeźwych 95,
- Zgwałcenia – podejrzani ogółem – 50 osób, w tym nietrzeźwych 8,
- Kradzież cudzej rzeczy – podejrzani ogółem – 1 400 osób, w tym nietrzeźwych 96,
- Kradzież z włamaniem – podejrzani ogółem - 403 osoby, w tym nietrzeźwych 50,
- Rozbój, kradzież i wymuszenie rozbójnicze – podejrzani ogółem - 256 osób, w tym nietrzeźwych 50,
- Uszkodzenie rzeczy – podejrzani ogółem - 684 osoby, w tym nietrzeźwych 165,
- Kierowanie pojazdami mechanicznymi po użyciu środka działającego podobnie do alkoholu – 5 378 osób.

Wykres 1. Udział nietrzeźwych w popełnionych przestępstwach

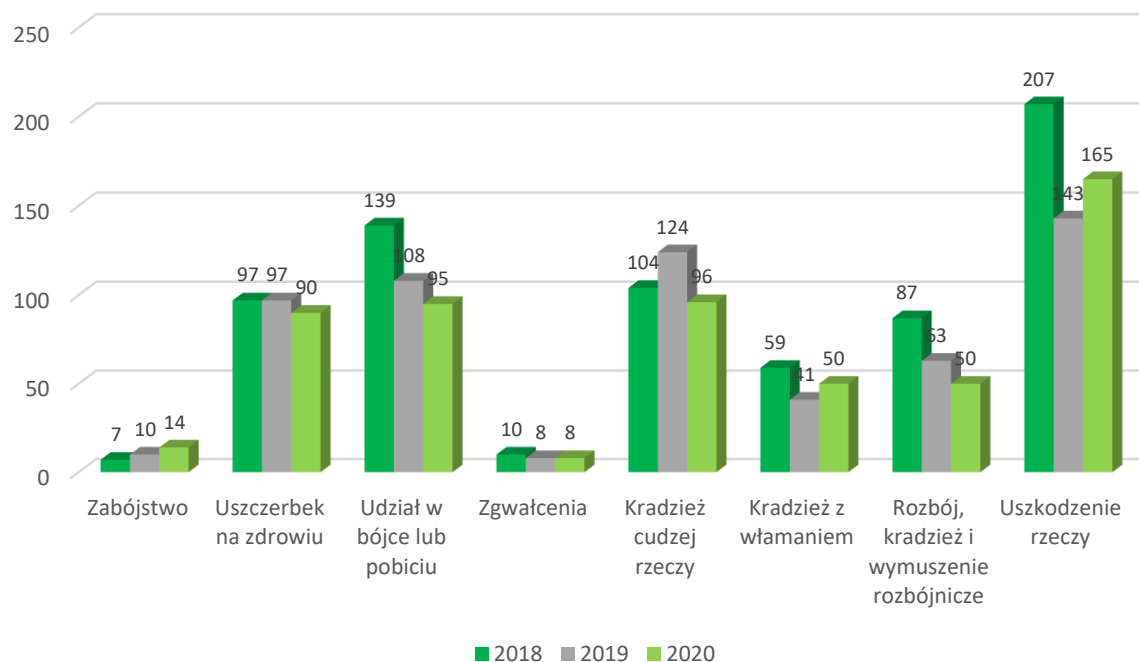
Źródło: Opracowanie własne Departamentu Rodziny, Zdrowia i Spraw Społecznych UMWM na podstawie danych statystycznych za 2020 r. przekazanych z Komendy Wojewódzkiej Policji w Krakowie

W 2020 roku największy udział osoby nietrzeźwe miały w przestępstwach dotyczących:

- Zabójstw – 50%
- Uszkodzenia rzeczy – 24%
- Udziału w bójce lub pobiciu – 23%
- Uszczerbku na zdrowiu – 20%
- Rozboju, kradzieży i wymuszenia rozbójniczego – 20%
- Zgwałceń – 16%
- Kradzieży z włamaniem – 12%
- Kradzieży cudzej rzeczy – 7%

W porównaniu do lat ubiegłych w 2020 r. zanotowano zwiększenie udziału nietrzeźwych w zabójstwach o 50% w porównaniu do 2018 roku oraz o 40% w porównaniu do 2019 roku. Udział nietrzeźwych w kategoriach: uszczerbek na zdrowiu i zgwałcenia utrzymuje się na porównywalnym poziomie. W kategoriach rozbój, kradzież i wymuszenie rozbójnicze oraz udział w bójce i pobiciu zauważalny jest coroczny spadek udziału nietrzeźwych wśród podejrzanych.

Wykres 2. Liczba sprawców z podziałem na nietrzeźwych podejrzanych w kategoriach przestępstw w latach 2017 – 2020

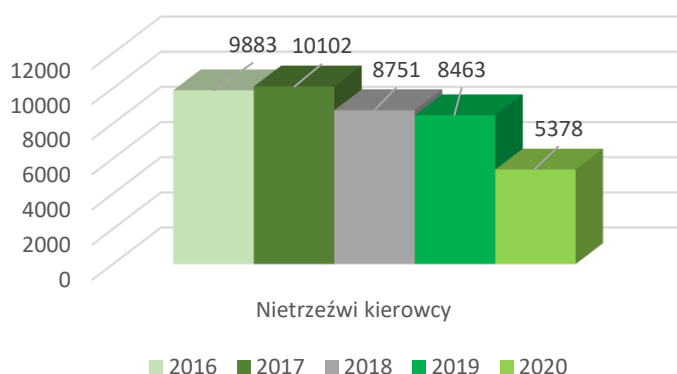

Źródło: Opracowanie własne Departamentu Rodziny, Zdrowia i Spraw Społecznych UMWM na podstawie danych statystycznych za lata 2017-2020 przekazanych przez Komendę Wojewódzką Policji w Krakowie

Policjanci garnizonu małopolskiego realizują działania zmierzające do ograniczania zjawiska jakim jest alkoholizm poprzez organizowanie akcji mających na celu m.in. ujawnianie łamania prawa w zakresie nielegalnej sprzedaży alkoholu, udostępniania czy ułatwiania dostępu do alkoholu osobom nieletnim. Specjaliści ds. nieletnich oraz dzielnicowi prowadzą spotkania i prelekcje z młodzieżą, podczas których Policja uświadamia młodym osobom szkodliwość spożywania alkoholu. Prowadzone są także rozmowy z właścicielami lokali, w których sprzedawany jest alkohol na temat ewentualnych konsekwencji czynów przeciwko ustawie o wychowaniu w trzeźwości

Z danych statystycznych Komendy Wojewódzkiej Policji w Krakowie dotyczących liczby kierujących pod wpływem alkoholu wynika, że w 2020 r. w porównaniu do lat ubiegłych liczba ta znacząco się zmniejszyła.

Wykres 3. Liczba kierujących pod wpływem alkoholu w latach 2016 – 2020

Źródło: Opracowanie własne Departamentu Rodziny, Zdrowia i Spraw Społecznych UMWM na podstawie danych statystycznych za lata 2016-2020 przekazanych przez Komendę Wojewódzką Policji w Krakowie

2.2 Spożycie alkoholu przez młodzież

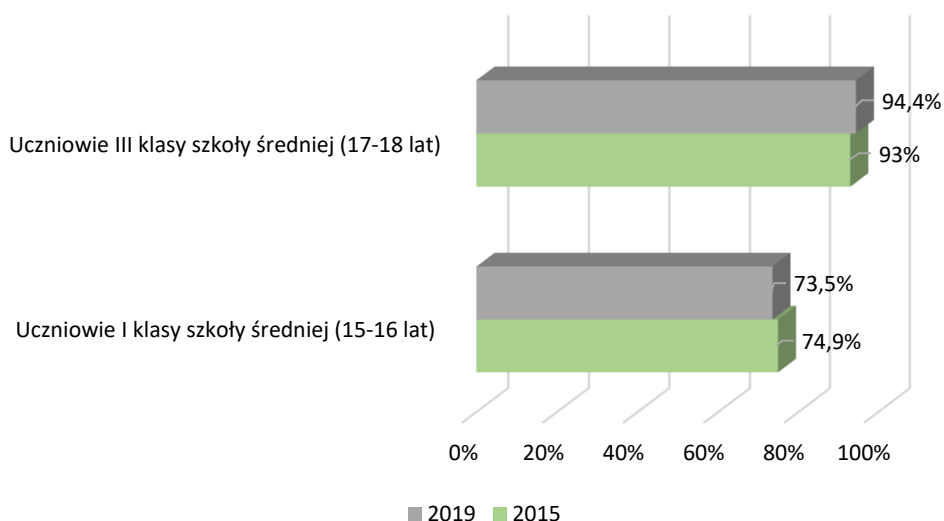
W 2019 roku na zlecenie Województwa Małopolskiego przeprowadzone zostało przez Instytut Psychiatrii i Neurologii audytoryjne badanie ankietowe ESPAD pn.: „Używanie Alkoholu i Narkotyków przez Młodzież Szkolną” zwane w dalszej części „Raport ESPAD 2019. Badanie dotyczy używania substancji psychoaktywnych (papierosów, alkoholu, narkotyków, dopalaczy) przez młodzież szkolną, jest realizowane w Polsce co 4 lata i stanowi część międzynarodowego projektu: „European School Survey Project on Alcohol and Drugs” (ESPAD).

Badanie ESPAD było realizowane w październiku i listopadzie 2019 roku na próbie reprezentatywnej uczniów pierwszych klas (wiek: 15-16 lat) oraz trzecich klas (wiek 17-18 lat) szkół średnich Województwa Małopolskiego. Badanie przeprowadzono w 112 klasach szkolnych: 56 pierwszych klas i 56 trzecich klas szkół średnich. Zrealizowana próba uczniów Województwa Małopolskiego włączona do analiz liczyła 1425 uczniów pierwszych klas oraz 1267 uczniów trzecich klas szkół średnich. W młodszej kohorcie 51,9% stanowiły dziewczęta, zaś 48,1% chłopcy. W starszej kohorcie było 48,3% chłopców oraz 51,7% dziewcząt.

Celem badania był przede wszystkim pomiar natężenia zjawiska używania przez młodzież substancji psychoaktywnych, ale także ocena czynników ulokowanych zarówno po stronie popytu, jak i ich podaży wpływających na rozpowszechnienie tych substancji. Badanie zrealizowane w województwie małopolskim w 2019 r. było drugim z kolei badaniem ESPAD, pierwsze było w 2015 r., co umożliwia porównanie podstawowych wskaźników używania alkoholu na przestrzeni 4 lat.

Napoje alkoholowe są najbardziej rozpowszechnioną substancją psychoaktywną wśród młodzieży szkolnej, podobnie jak ma to miejsce w dorosłej części społeczeństwa. Porównanie wyników z roku 2015 i 2019 dotyczących podejmowania próby pica napojów alkoholowych przez uczniów wskazują na nieznaczny wzrost odsetka wśród uczniów klas III szkoły średniej o 1,4% oraz spadek odsetka wśród uczniów klas I szkoły średniej o 1,3%.

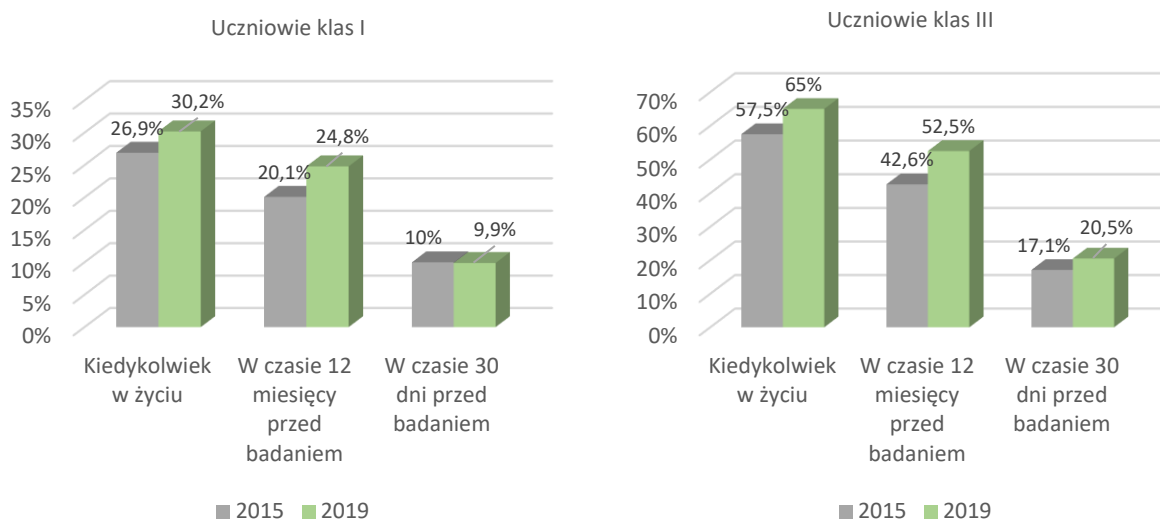
Wykres 4. Picie napojów alkoholowych przez uczniów

Źródło: Opracowanie własne Departamentu Rodziny, Zdrowia i Spraw Społecznych UMWM na podstawie danych z „Raportu z badań ankietowych zrealizowanych w województwie małopolskim w 2019 roku – ESPAD” oraz „Raportu z badań ankietowych zrealizowanych w województwie małopolskim w 2015 roku – ESPAD”

Wskaźniki upijania się małopolskiej młodzieży wskazują tendencję wzrostową w obu grupach wiekowych kiedykolwiek w życiu, w czasie 12 miesięcy przed badaniem oraz w czasie 30 dni przed badaniem w starszej grupie wiekowej.

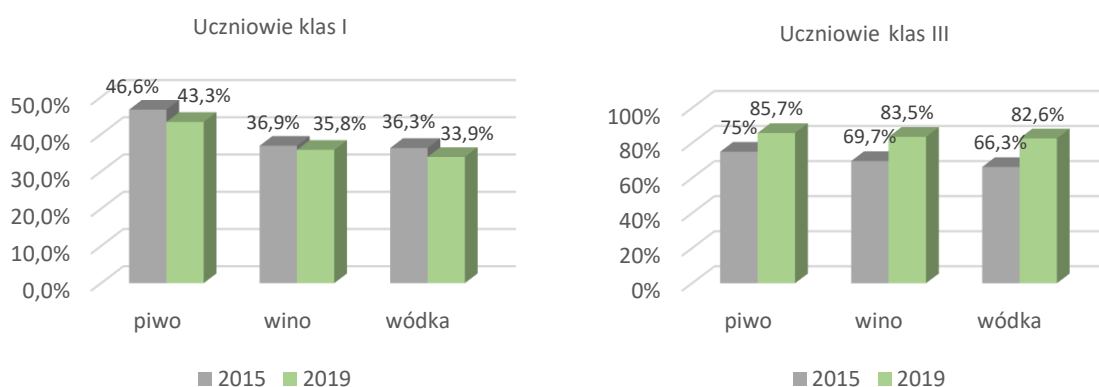
Wykres 5. Wskaźnik upijania się przez uczniów klasy I szkoły średniej (15-16 lat) oraz uczniów klasy III szkoły średniej (17-18 lat)

Źródło: Opracowanie własne Departamentu Rodziny, Zdrowia i Spraw Społecznych UMWM na podstawie danych z „Raportu z badań ankietowych zrealizowanych w województwie małopolskim w 2019 roku – ESPAD” oraz „Raportu z badań ankietowych zrealizowanych w województwie małopolskim w 2015 roku – ESPAD”

Dane z roku 2015 i 2019 pozwalają na prześledzenie zmian w dostępności napojów alkoholowych w ocenie młodzieży jakie dokonały się na przestrzeni czterech lat. W województwie małopolskim w młodszej i starszej kohorcie obserwujemy odmienne trendy. W młodszej grupie spadł odsetek deklarujących łatwy dostęp do piwa, wina i wódki. W starszej grupie zwiększyły się odsetki uczniów mających łatwy dostęp do wszystkich napojów alkoholowych.

Wykres 6. Ocena dostępności napojów alkoholowych wśród uczniów klasy I szkoły średniej (15-16 lat) oraz uczniów klasy III szkoły średniej (17-18 lat)

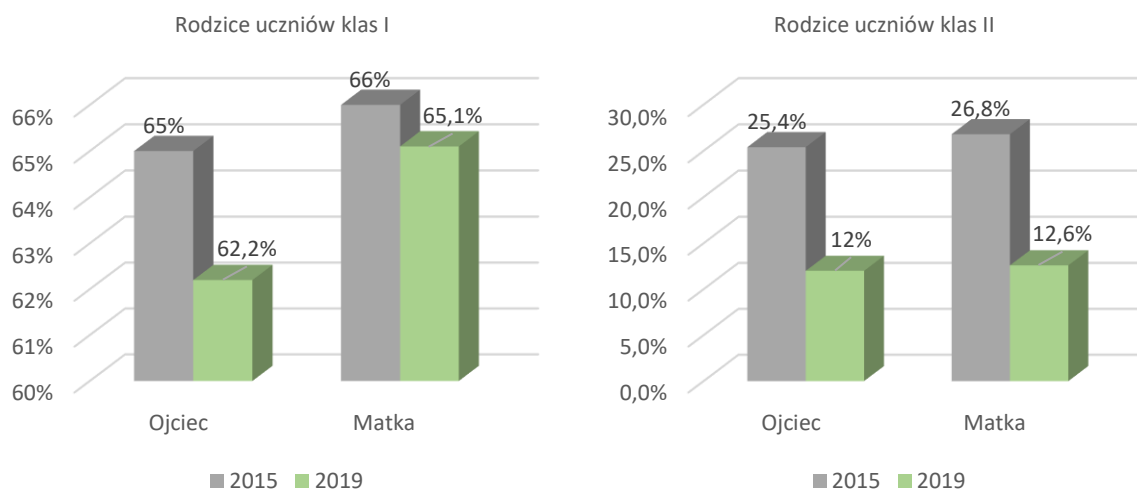

Źródło: Opracowanie własne Departamentu Rodziny, Zdrowia i Spraw Społecznych UMWM na podstawie danych z „Raportu z badań ankietowych zrealizowanych w województwie małopolskim w 2019 roku – ESPAD” oraz „Raportu z badań ankietowych zrealizowanych w województwie małopolskim w 2015 roku – ESPAD”

W kwestii spożywania napojów alkoholowych szczególnie rodzice mogą mieć decydujący wpływ na zachowanie dzieci. Pozwolenie ze strony rodziców lub brak zainteresowania stosunkiem dzieci do alkoholu i innych substancji może sprzyjać ich używaniu

przez młodych ludzi a odpowiednio realizowana strategia wychowawcza może zapobiec podejmowaniu i ponawianiu doświadczeń z substancjami psychoaktywnymi. W 2015 r. ojcowie 65% uczniów klas I szkoły średniej i matki 66% uczniów nigdy nie pozwalało na picie napojów alkoholowych, w 2019 roku odsetki te zmniejszyły się do 62,2% w przypadku ojców i 65,1% wśród matek. W klasach starszych w 2015 r. rodzice ponad ¼ uczniów nigdy nie pozwalali na picie alkoholu, w 2019 r. odsetek rodziców zmniejszył się o ponad połowę. Mniej dziwią wysokie odsetki uczniów ze starszej kohorty którym rodzice pozwalają pić napoje alkoholowe, bowiem większość z nich do pełnoletności się zbliża, a niektórzy są już pełnoletni.

Wykres 7. Pozwolenie ze strony rodziców na picie napojów alkoholowych przez uczniów klasy I szkoły średniej (15-16 lat) oraz uczniów klasy III szkoły średniej (17-18 lat)

Na tle innych województw (w badaniu wzięły udział województwa: dolnośląskie, kujawsko-pomorskie, lubelskie, mazowieckie, śląskie, świętokrzyskie i wielkopolskie) w województwie małopolskim w grupie młodszych uczniów spożywanie napojów alkoholowych jest mniej rozpowszechnione niż w pozostałych analizowanych województwach, zarówno kiedykolwiek w życiu, w czasie ostatnich 12 miesięcy przed badaniem oraz w czasie 30 dni przed badaniem. W starszej grupie uczniów spożywanie kiedykolwiek w życiu napojów alkoholowych znalazło się na czwartym miejscu spośród województw biorących udział w badaniu. W pozostałych okresach czasowych uczniowie z województwa małopolskiego byli na trzecim miejscu za uczniami z województwa kujawsko-pomorskiego i województwa wielkopolskiego.

Silne upicie się przez uczniów z młodszej kohorty w województwie małopolskim jest mniej rozpowszechnione niż w większości pozostałych województw. Odsetek uczniów przyznających się do nietrzeźwości kiedykolwiek w życiu oraz w czasie ostatnich 30 dni lokuje województwo małopolskie na przedostatnim miejscu przed województwem mazowieckim. Uczniowie małopolskich szkół, którzy silnie upili się w okresie ostatnich 12 miesięcy lokują się na szóstej pozycji przed uczniami z lubelskiego i mazowieckiego.

W starszej kohorcie silne upicie się kiedykolwiek w życiu, w czasie 12 miesięcy przed badaniem, a także 30 dni przed badaniem raportowane było w województwie małopolskim częściej niż w większości pozostałych województw. Rozpowszechnienie silnego upijania się kiedykolwiek w życiu oraz w czasie ostatnich 12 miesięcy lokuje młodzież małopolską na trzecim miejscu po młodzieży wielkopolskiej i kujawsko-pomorskiej. Upicie się w czasie ostatnich 30 dni pozostawało na zbliżonym poziomie we wszystkich analizowanych województwach sytuując uczniów klas III szkół średnich w środku zestawienia.

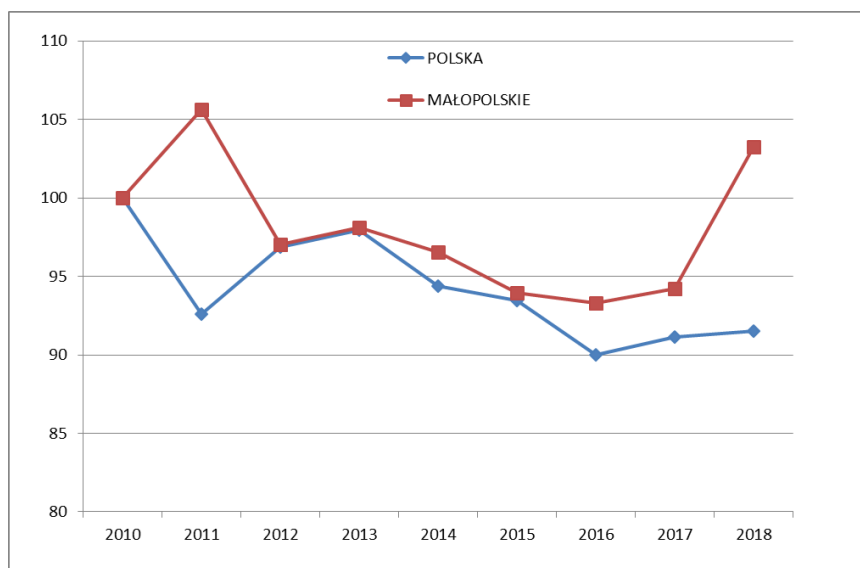
2.3 Zgłaszalność do leczenia z powodu problemu alkoholowego w województwie małopolskim

W 2020 r. na zlecenie województwa małopolskiego przeprowadzone zostało przez Pracownię Badań Inicjatyw Społecznych w Warszawie badanie pn. „Analiza trendów zgłaszalności do leczenia z powodu problemu narkotyków i narkomanii oraz problemu alkoholowego w województwie małopolskim” na przestrzeni lat 2010-2018.

Badanie miało na celu m.in. analizę trendów zgłaszalności do leczenia z powodu problemu alkoholowego. Trendy w województwie analizowane były na tle trendów ogólnopolskich. W wyniku analizy sformułowano wnioski i rekomendacje.

Za wskaźnik wyjściowy do porównania jako 100% przyjęto wartość uzyskaną w 2010 roku, a dane z kolejnych lat przedstawiono w odniesieniu do tych danych wyjściowych. W ten sposób przedstawione wskaźniki pokazują, jaki procent wielkości z 2010 r. stanowią dane z kolejnych lat. Dynamikę wskaźnika zgłaszalności do leczenia ambulatoryjnego z powodu zaburzeń psychicznych i zaburzeń zachowania spowodowanych używaniem alkoholu ogółem przedstawiono na poniższym wykresie. Z analizy wykresu wynika, że w 2011 r. odnotowano wzrost wskaźnika, podczas gdy w skali kraju nastąpił spadek. W 2012 r. tendencje te odwróciły się. W kolejnych latach trend wojewódzki jest zbliżony do trendu krajowego, dopiero od 2016r. analizowane trendy stały się rozbieżne. W województwie po dwuletniej stabilizacji zanotowano mocny wzrost, natomiast na poziomie kraju, po lekkim spadku w 2016 r. powolny wzrost w kolejnych latach. W 2018 r. liczba leczonych w województwie była trochę większa niż w 2010 r., zaś w skali kraju znacznie mniejsza niż w 2010 r.

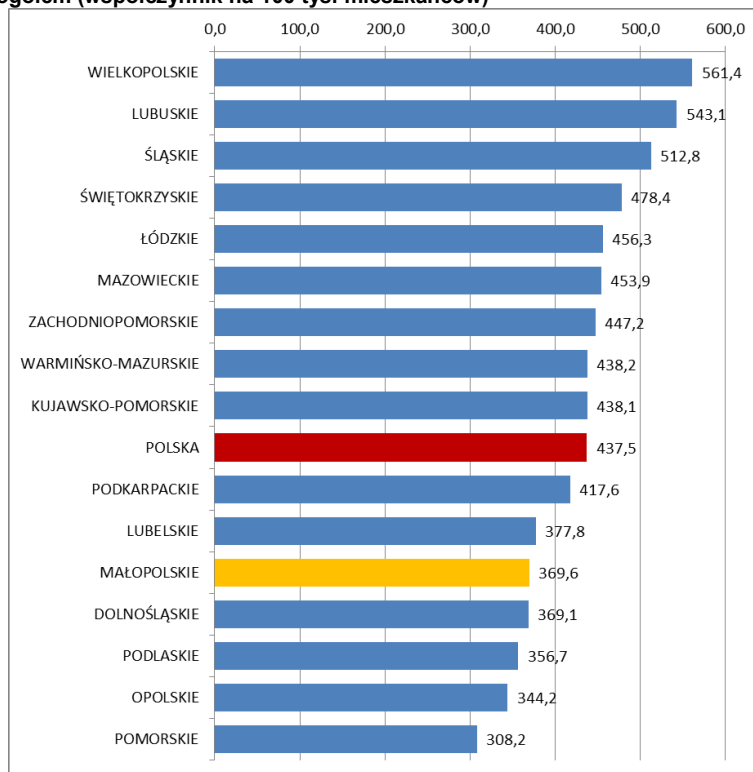
Wykres 8. Leczeni ambulatoryjnie w latach 2010-2018 z powodu zaburzeń psychicznych i zaburzeń zachowania spowodowanych używaniem alkoholu ogółem (współczynnik dynamiki, gdzie 100 oznacza wartość uzyskaną w 2010 r.)

Źródło: Badanie pn. „Analiza trendów zgłaszalności do leczenia z powodu problemu narkotyków i narkomanii oraz problemu alkoholowego w województwie małopolskim” zrealizowane przez Pracownię Badań Inicjatyw Społecznych w Warszawie

Współczynnik leczonych ambulatoryjnie w województwie małopolskim na 100 tys. mieszkańców w 2018 r. wyniósł 369,1 i był niższy niż średnia ogólnopolska licząca 437,5. Sytuuje on województwo małopolskie na dwunastym miejscu wśród szesnastu województw pod względem wielkości współczynnika. Niższe współczynniki niż w Małopolsce odnotowano w województwie dolnośląskim, podlaskim, opolskim i pomorskim.

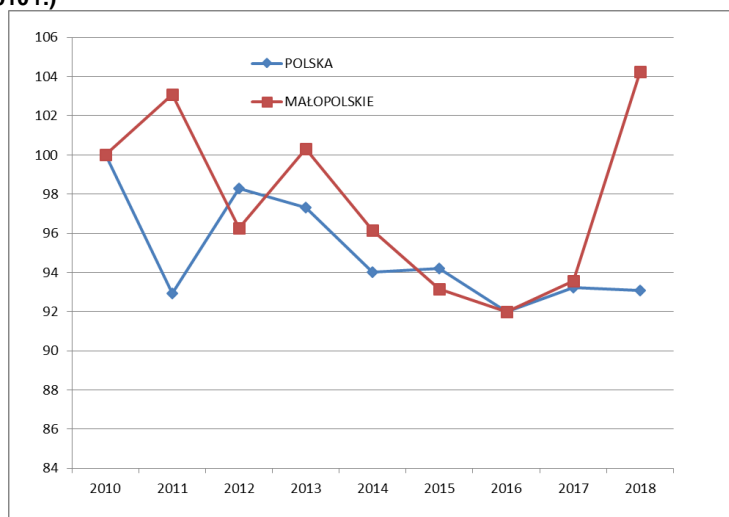
Wykres 9. Leczeni ambulatoryjnie w 2018 r. z powodu zaburzeń psychicznych i zaburzeń zachowania spowodowanych używaniem alkoholu ogółem (współczynnik na 100 tys. mieszkańców)

Źródło: Badanie pn. „Analiza trendów zgłaszalności do leczenia z powodu problemu narkotyków i narkomanii oraz problemu alkoholowego w województwie małopolskim” zrealizowane przez Pracownię Badań Inicjatyw Społecznych w Warszawie

Wśród leczonych ogółem wyróżnić można osoby, które leczone były z powodu uzależnienia od alkoholu – zespół uzależnienia od alkoholu. Tendencje w tym zakresie nie odbiegają znacząco od wskaźników leczonych ambulatoryjnie z powodu zaburzeń psychicznych i zaburzeń zachowania spowodowanych używaniem alkoholu ogółem.

Wykres 10. Leczeni ambulatoryjnie w latach 2010-2018 z powodu zaburzeń psychicznych i zaburzeń zachowania spowodowanych używaniem alkoholu – zespół uzależnienia od alkoholu (współczynnik dynamiki, gdzie 100 oznacza wartość uzyskaną w 2010 r.)

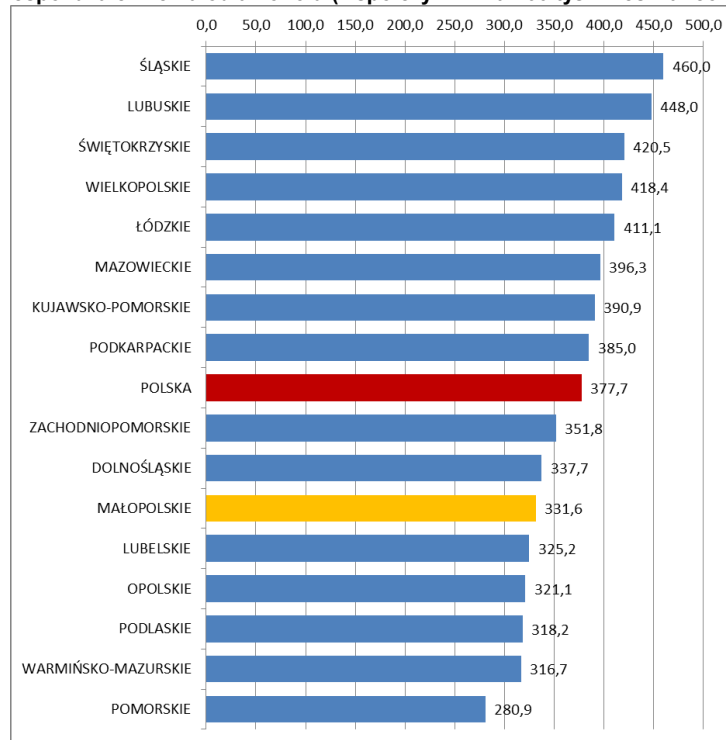

Źródło: Badanie pn. „Analiza trendów zgłaszalności do leczenia z powodu problemu narkotyków i narkomanii oraz problemu alkoholowego w województwie małopolskim” zrealizowane przez Pracownię Badań Inicjatyw Społecznych w Warszawie

W 2018 r. współczynnik leczonych uzależnionych od alkoholu na 100 tys. mieszkańców w województwie małopolskim lokował się poniżej średniej dla całego kraju i wyniósł 331,6.

Województwo małopolskie znalazło się na jedenastym miejscu. Niższe współczynniki odnotowano w podlaskim, opolskim, pomorskim, warmińsko-mazurskim oraz lubelskim.

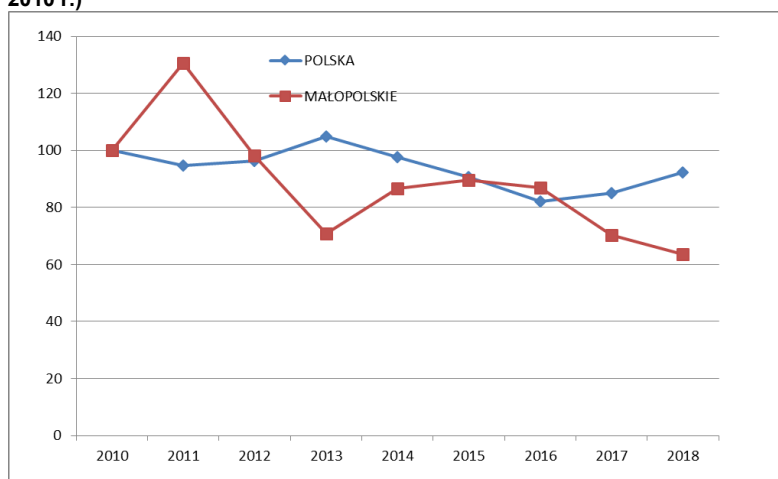
Wykres 11. Leczeni ambulatoryjnie w 2018 r. z powodu zaburzeń psychicznych i zaburzeń zachowania spowodowanych używaniem alkoholu – zespół uzależnienia od alkoholu (współczynnik na 100 tys. mieszkańców)

Źródło: Badanie pn. „Analiza trendów zgłaszalności do leczenia z powodu problemu narkotyków i narkomanii oraz problemu alkoholowego w województwie małopolskim” zrealizowane przez Pracownię Badań Inicjatyw Społecznych w Warszawie

Odmienne prezentują się trendy w zakresie ostrych zatruc i szkodliwego używania alkoholu. Zarówno w skali kraju, jak i na poziomie województwa obserwujemy trend spadkowy, jednak w województwie spadek jest silniejszy, a trend naznaczony licznymi fluktuacjami.

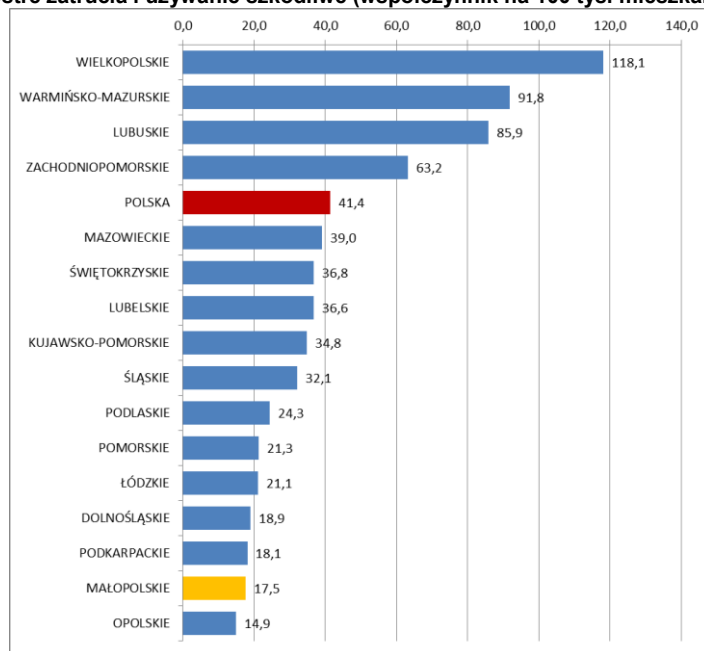
Wykres 12. Leczeni ambulatoryjnie w latach 2010-2018 z powodu zaburzeń psychicznych i zaburzeń zachowania spowodowanych używaniem alkoholu – ostre zatrucia i używanie szkodliwe (współczynnik dynamiki, gdzie 100 oznacza wartość uzyskaną w 2010 r.)

Źródło: Badanie pn. „Analiza trendów zgłaszalności do leczenia z powodu problemu narkotyków i narkomanii oraz problemu alkoholowego w województwie małopolskim” zrealizowane przez Pracownię Badań Inicjatyw Społecznych w Warszawie

Pod względem ostrych zatruc i używania szkodliwego na 100 tys. mieszkańców województwo małopolskie zajmuje przedostatnią pozycję wśród pozostałych województw ze współczynnikiem 17,5. Niższy współczynnik obserwuje się w województwie opolskim – 14,9.

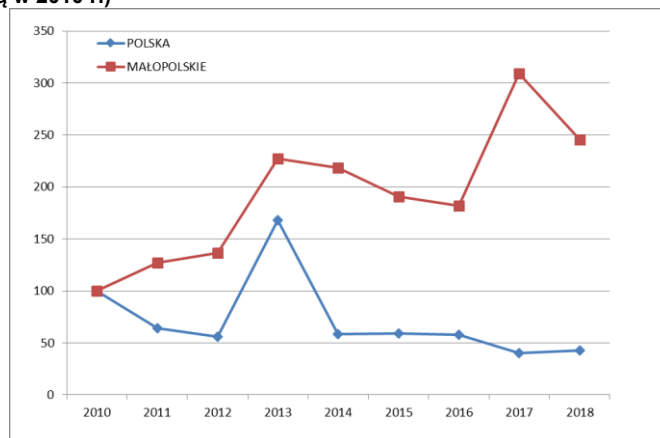
Wykres 13. Leczeni ambulatoryjnie w 2018 r. z powodu zaburzeń psychicznych i zaburzeń zachowania spowodowanych używaniem alkoholu – ostre zatrucia i używanie szkodliwe (współczynnik na 100 tys. mieszkańców)

Źródło: Badanie pn. „Analiza trendów zgłaszalności do leczenia z powodu problemu narkotyków i narkomanii oraz problemu alkoholowego w województwie małopolskim” zrealizowane przez Pracownię Badań Inicjatyw Społecznych w Warszawie

Odmiennie prezentują się trendy w zakresie zespołu abstynencyjnego z majaczeniem. W latach 2010-2012 w województwie małopolskim odnotowano wzrost wskaźnika, podczas gdy w kraju nastąpił spadek. W 2013 r. zarówno w województwie i w kraju doświadczyliśmy silnego wzrostu. W kolejnych latach w Małopolsce obserwuje się stabilizację, zaś na poziomie kraju skokowy spadek i dopiero stabilizację. Ostatnie lata przyniosły skokowy wzrost w województwie i lekki spadek w skali kraju. W efekcie tych dynamicznych zmian w 2018 r. w województwie małopolskim współczynnik jest dwu i półkrotnie wyższy niż w 2010 r., podczas gdy w skali kraju nastąpiło ponad dwukrotne zmniejszenie się współczynnika.

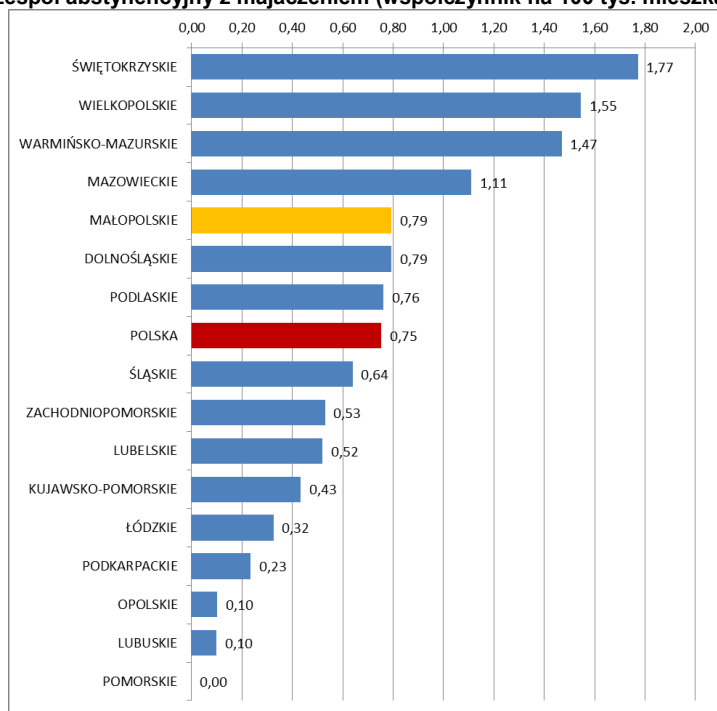
Wykres 14. Leczeni ambulatoryjnie w latach 2010-2018 z powodu zaburzeń psychicznych i zaburzeń zachowania spowodowanych używaniem alkoholu – zespół abstynencyjny z majaczeniem (współczynnik dynamiki, gdzie 100 oznacza wartość uzyskaną w 2010 r.)

Źródło: Badanie pn. „Analiza trendów zgłaszalności do leczenia z powodu problemu narkotyków i narkomanii oraz problemu alkoholowego w województwie małopolskim” zrealizowane przez Pracownię Badań Inicjatyw Społecznych w Warszawie

Współczynnik leczonych ambulatoryjnie w roku 2018 z powodu zaburzeń psychicznych i zaburzeń zachowania spowodowanych używaniem alkoholu – zespół abstynencyjny z majaczeniem na 100 tys. mieszkańców w województwie małopolskim jest nieco wyższy niż średnia ogólnopolska. Lokuje województwo małopolskie na piątym miejscu za świętokrzyskim, wielkopolskim, warmińsko-mazurskim i mazowieckim.

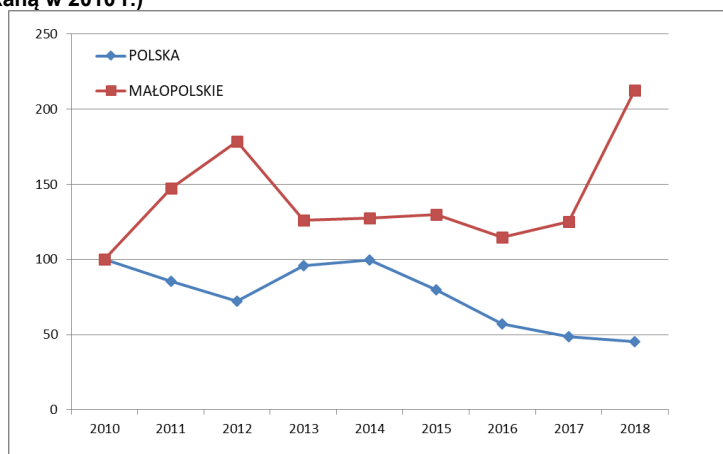
Wykres 15. Leczeni ambulatoryjnie w 2018 r. z powodu zaburzeń psychicznych i zaburzeń zachowania spowodowanych używaniem alkoholu – zespół abstynencyjny z majaczeniem (współczynnik na 100 tys. mieszkańców)

Źródło: Badanie pn. „Analiza trendów zgłaszalności do leczenia z powodu problemu narkotyków i narkomanii oraz problemu alkoholowego w województwie małopolskim” zrealizowane przez Pracownię Badań Inicjatyw Społecznych w Warszawie

Alkoholowy zespół abstynencyjny bez majaczenia podlegał podobnym tendencjom co alkoholowy zespół abstynencyjny z majaczeniem. Liczba leczonych z tego powodu w województwie małopolskim jest ponad dwukrotnie większa niż w 2010 r., podczas gdy w skali kraju nastąpił ponad dwukrotny spadek.

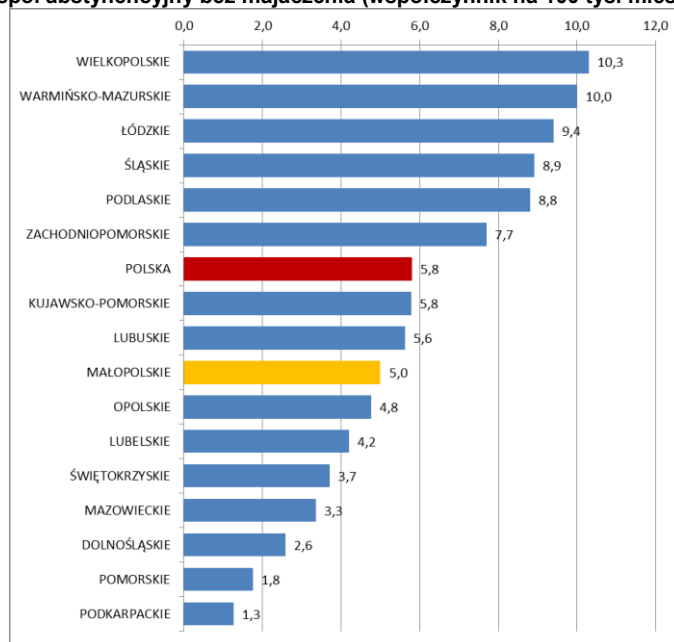
Wykres 16. Leczeni ambulatoryjnie w latach 2010-2018 z powodu zaburzeń psychicznych i zaburzeń zachowania spowodowanych używaniem alkoholu – zespół abstynencyjny bez majaczenia (współczynnik dynamiki, gdzie 100 oznacza wartość uzyskaną w 2010 r.)

Źródło: Badanie pn. „Analiza trendów zgłaszalności do leczenia z powodu problemu narkotyków i narkomanii oraz problemu alkoholowego w województwie małopolskim” zrealizowane przez Pracownię Badań Inicjatyw Społecznych w Warszawie

Współczynnik leczonych ambulatoryjnie z powodu zaburzeń psychicznych i zaburzeń zachowania spowodowanych używaniem alkoholu – zespół abstynencyjny bez majaczenia na 100 tys. mieszkańców (5,4) jest niższy niż średnia dla całego kraju (5,8)

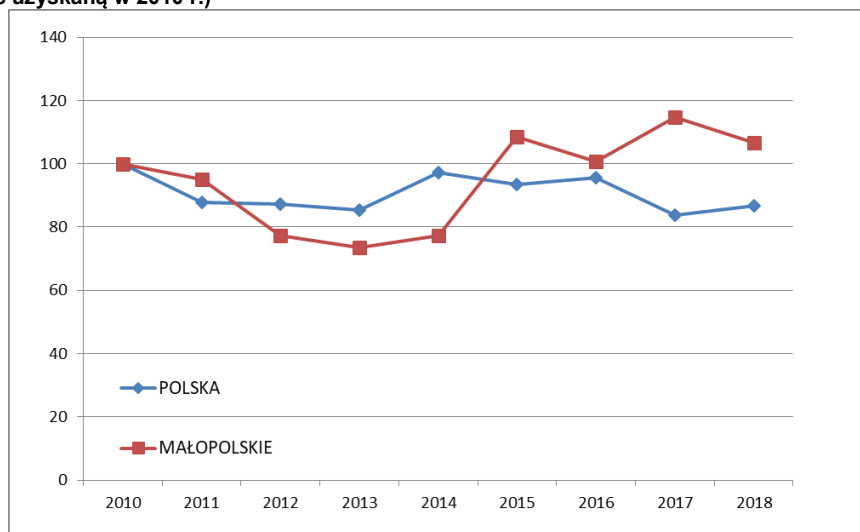
Wykres 17. Leczeni ambulatoryjnie w 2018 r. z powodu zaburzeń psychicznych i zaburzeń zachowania spowodowanych używaniem alkoholu – zespół abstynencyjny bez majaczenia (współczynnik na 100 tys. mieszkańców)

Źródło: Badanie pn. „Analiza trendów zgłaszalności do leczenia z powodu problemu narkotyków i narkomanii oraz problemu alkoholowego w województwie małopolskim” zrealizowane przez Pracownię Badań Inicjatyw Społecznych w Warszawie

Trend leczonych ambulatoryjnie w zakresie psychoz alkoholowych (bez majaczenia) w województwie oraz w skali kraju układają się podobnie. W latach 2010-2014 spadek w Małopolsce był silniejszy niż w całym kraju, a w kolejnym okresie nastąpił silniejszy wzrost w województwie. W 2018 r. w województwie liczba psychoz jest większa niż była w 2010 r., podczas gdy w skali kraju jest odwrotnie.

Wykres 18. Leczeni ambulatoryjnie w latach 2010-2018 z powodu zaburzeń psychicznych i zaburzeń zachowania spowodowanych używaniem alkoholu – zaburzenia psychotyczne bez majaczenia (współczynniki dynamiki, gdzie 100 oznacza wartość uzyskaną w 2010 r.)

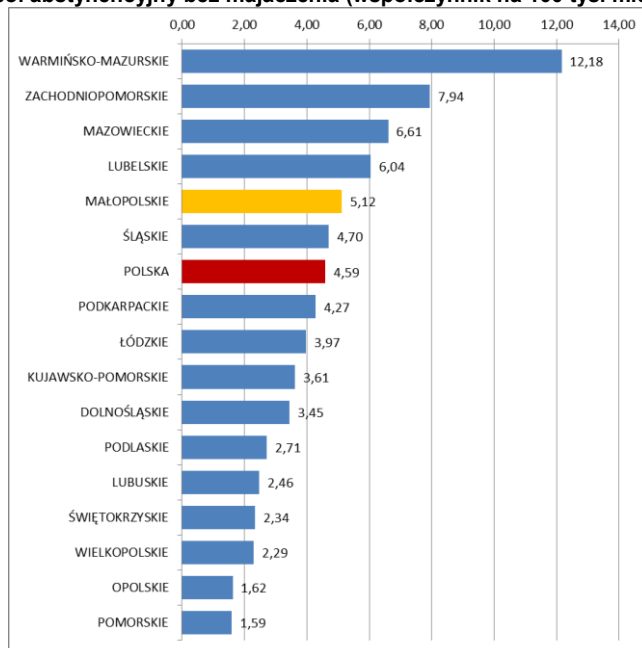

Źródło: Badanie pn. „Analiza trendów zgłaszalności do leczenia z powodu problemu narkotyków i narkomanii oraz problemu alkoholowego w województwie małopolskim” zrealizowane przez Pracownię Badań Inicjatyw Społecznych w Warszawie

Współczynnik leczonych ambulatoryjnie z powodu zaburzeń psychicznych i zaburzeń zachowania spowodowanych używaniem alkoholu – zaburzenia psychotyczne bez majaczenia na 100 tys. mieszkańców w 2018 r. lokował się powyżej średniej dla całego kraju i wynosił

5,12. Wyższe współczynniki niż w Małopolsce odnotowano w mazowieckim, zachodniopomorskim, warmińsko-mazurskim oraz lubelskim.

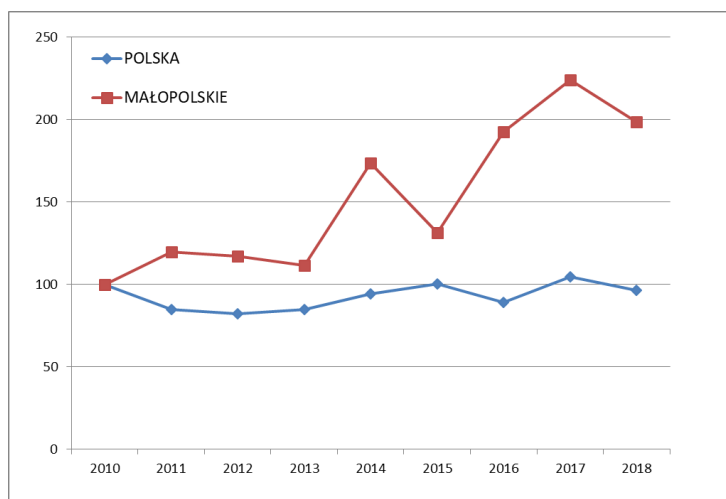
Wykres 19. Leczeni ambulatoryjnie w 2018 r. z powodu zaburzeń psychicznych i zaburzeń zachowania spowodowanych używaniem alkoholu – zespół abstynencyjny bez majaczenia (współczynnik na 100 tys. mieszkańców)

Źródło: Badanie pn. „Analiza trendów zgłaszalności do leczenia z powodu problemu narkotyków i narkomanii oraz problemu alkoholowego w województwie małopolskim” zrealizowane przez Pracownię Badań Inicjatyw Społecznych w Warszawie

Trend leczonych ambulatoryjnie w zakresie innych zaburzeń alkoholowych na poziomie kraju układa się stabilnie, w skali województwa wykazuje silny wzrost. Liczba leczonych z tego powodu w województwie jest obecnie dwukrotnie większa niż w 2010 r.

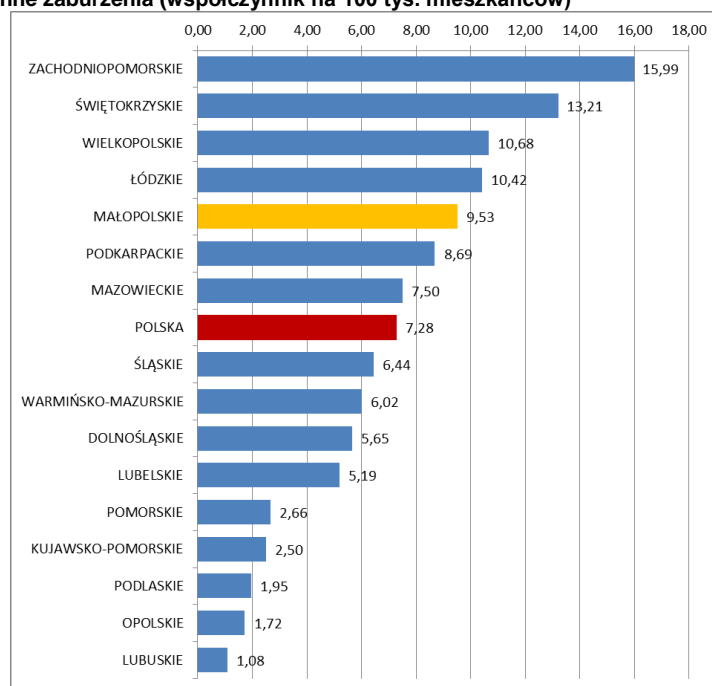
Wykres 20. Leczeni ambulatoryjnie w latach 2010-2018 z powodu zaburzeń psychicznych i zaburzeń zachowania spowodowanych używaniem alkoholu – inne zaburzenia (współczynniki dynamiki, gdzie 100 oznacza wartość uzyskaną w 2010 r.)

Źródło: Badanie pn. „Analiza trendów zgłaszalności do leczenia z powodu problemu narkotyków i narkomanii oraz problemu alkoholowego w województwie małopolskim” zrealizowane przez Pracownię Badań Inicjatyw Społecznych w Warszawie

Współczynnik leczonych ambulatoryjnie w zakresie innych zaburzeń alkoholowych na 100 tys. mieszkańców w województwie małopolskim był powyżej średniej dla całego kraju i wynosił 9,53. Województwo małopolskie znalazło się na piątym miejscu wśród pozostałych województw.

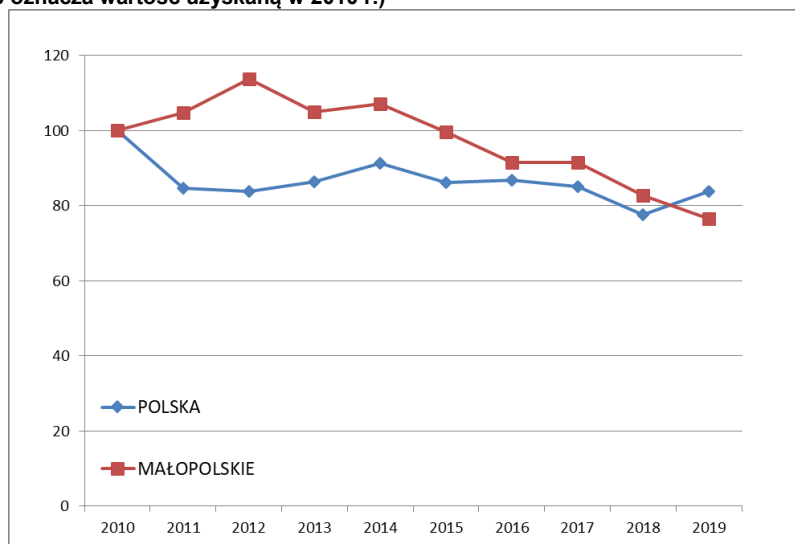
Wykres 21. Leczeni ambulatoryjnie w 2018 z powodu zaburzeń psychicznych i zaburzeń zachowania spowodowanych użyciem alkoholu – inne zaburzenia (współczynnik na 100 tys. mieszkańców)

Źródło: Badanie pn. „Analiza trendów zgłaszalności do leczenia z powodu problemu narkotyków i narkomanii oraz problemu alkoholowego w województwie małopolskim” realizowane przez Pracownię Badań Inicjatyw Społecznych w Warszawie

W zakresie liczby klientów punktów konsultacyjnych dla osób z problemem alkoholowym zarówno na poziomie kraju jak i województwa małopolskiego notuje się trend spadkowy.

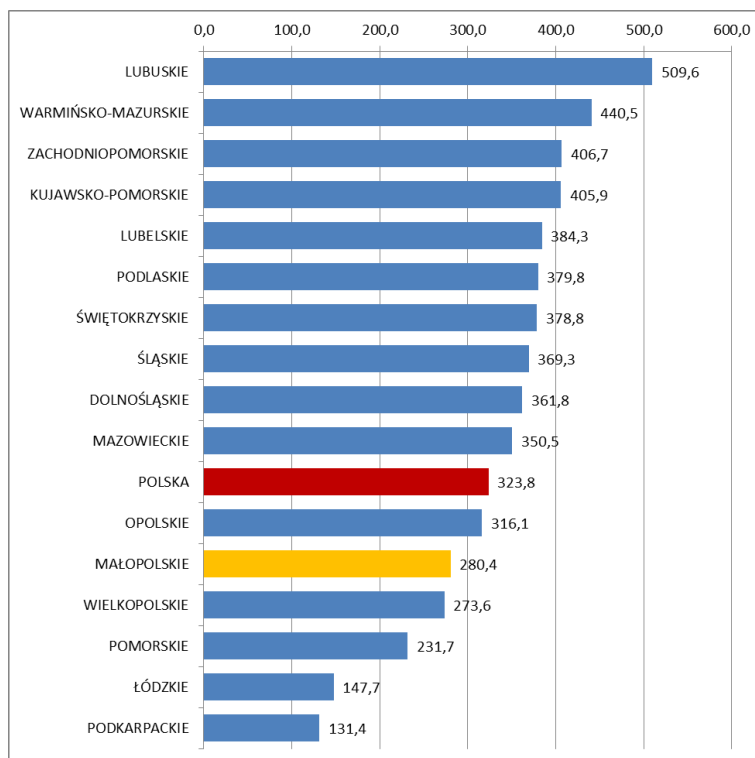
Wykres 22. Klienci punktów konsultacyjnych dla osób z problemem alkoholowym w latach 2010-2019 (współczynnik dynamiki, gdzie 100 oznacza wartość uzyskaną w 2010 r.)

Źródło: Badanie pn. „Analiza trendów zgłaszalności do leczenia z powodu problemu narkotyków i narkomanii oraz problemu alkoholowego w województwie małopolskim” realizowane przez Pracownię Badań Inicjatyw Społecznych w Warszawie

W 2019 r. współczynnik liczby klientów punktów konsultacyjnych na 100 tys. mieszkańców w województwie małopolskim wynosił 280,4 i był poniżej średniej ogólnokrajowej, która wyniosła 323,8.

Wykres 23. Klienci punktów konsultacyjnych dla osób z problemem alkoholowym w 2019 r. (współczynnik na 100 tys. mieszkańców)

Źródło: Badanie pn. „Analiza trendów zgłaszalności do leczenia z powodu problemu narkotyków i narkomanii oraz problemu alkoholowego w województwie małopolskim” realizowane przez Pracownię Badań Inicjatyw Społecznych w Warszawie

Na podstawie analizy sformułowano następujące wnioski:

- W województwie małopolskim w 2018 r. nastąpił silny wzrost liczby leczonych ambulatoryjnie z powodu problemu alkoholowego ogółem, w tym z powodu uzależnienia od alkoholu.
- Ostre zatrucia oraz szkodliwe używanie alkoholu w województwie małopolskim należy do najniższych w kraju (przedostatnie miejsce)
- W latach 2010-2012 rosła liczba klientów punktów konsultacyjnych dla osób z problemem alkoholowym, od 2013 r. obserwuje się spadek. W efekcie w 2018 r. województwo małopolskie pod tym względem ułożyło się poniżej średniej ogólnopolskiej. Wzmocnienia wymaga sieć punktów konsultacyjnych dla osób z problemem alkoholowym.

3. Finansowanie programu

3.1 Zadania finansowane ze środków budżetu województwa

W 2020 roku Marszałek Województwa wydał 63 zezwolenia na obrót hurtowy napojami alkoholowymi o zawartości do 4,5% alkoholu oraz piwa, 54 zezwolenia na obrót hurtowy napojami alkoholowymi o zawartości powyżej 4,5% do 18% alkoholu, z wyjątkiem piwa, 23 decyzje wprowadzające zmiany w wydanych zezwoleniach. Łącznie uzyskano 1 056 300 zł dochodów.

Niewykorzystane środki finansowe oraz zwiększenie w danym roku dochodów w budżecie z tytułu opłat za wydawanie zezwoleń na obrót hurtowy napojami alkoholowymi przeznaczonych na realizację zadań przechodzą na kolejny rok budżetowy.

Samorząd Województwa Małopolskiego w 2020 roku przeznaczył na realizację zadań w obszarze przeciwdziałania uzależnieniom łącznie z tzw. „korkowego” kwotę w wysokości 2 691 112,69 zł (w tym 464 356,85 zł z rozdziału 85153 – zwalczanie narkomanii oraz 2 226 755,84 zł z rozdziału 85154 – przeciwdziałanie alkoholizmowi), a także 139 615,60 zł ze środków budżetu województwa, co dało łączną kwotę 2 830 728,29 zł – tabela 2.

Tabela 2. Zadania zrealizowane ze środków budżetu województwa oraz tzw. „korkowego” w 2020 roku.

Lp.	Nazwa zadania	Wartość zadania w zł	Wydatkowana kwota w zł z rozdziału 85153 (zwalczanie narkomanii)	Wydatkowana kwota w zł z rozdziału 85154 (przeciwdziałanie alkoholizmowi)	Środki z budżetu województwa
1.	Dofinansowanie zadań realizowanych przez Eksperta Wojewódzkiego ds. Informacji o Narkotykach i Narkomanii Województwa Małopolskiego	100 000,00	100 00,00	-	-
2.	Dofinansowanie zadań pozaleczniczych realizowanych przez Wojewódzki Ośrodek Terapii Uzależnienia i Współuzależnienia w Krakowie	169 520,00	-	169 520,00	-
3.	Konkurs ofert na realizację zadań z zakresu zdrowia publicznego pn.: „Profilaktyka i przeciwdziałanie uzależnieniom, w tym uzależnieniom behawioralnym w 2020 r.”	600 000,00	300 000,00	300 000,00	-
4.	Mały grant pn.: „Aktywne ferie na wsi” realizowane przez Koło Gospodyń Wiejskich w Klimontowie	3 000,00	-	-	3 000,00
5.	Mały grant pn.: Kampania edukacyjna o FASD pod hasłem „Ani kropelki!” Profilaktyka FASD realizowany przez Fundację Ad Vocem	8 000,00	-	-	8 000,00
6.	Remont oraz zakup niezbędnego sprzętu dla Centrum Terapii Uzależnień oraz oddziału dziennego CTU w Gorlicach	128 713,69	64 356,85	64 356,84	-
7.	Przebudowa, rozbudowa i modernizacja Wojewódzkiego Szpitala Psychiatrycznego w Andrychowie	1 342 879,00	-	1 342 879,00	-
8.	Modernizacja oddziałów detoksykacji i leczenia uzależnień Szpitala Klinicznego im. dr J. Babińskiego SPZOZ w Krakowie	150 000,00	-	150 000,00	-
9.	Modernizacja pomieszczeń Poradni Leczenia Uzależnień w Szpitalu Specjalistycznym im. L. Rydygiera w Krakowie	200 000,00	-	200 000,00	-
10.	Realizacja projektu „Zagrożenia w sieci - profilaktyka, reagowanie”	128 615,60	-	-	128 615,60
SUMA		2 830 728,29	464 356,85	2 226 755,84	139 615,60

Źródło: Opracowanie własne Departamentu Rodziny, Zdrowia i Spraw Społecznych UMWM.

Zaplanowane zadania na 2020 r. w ramach Małopolskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na lata 2014-2021 zostały w całości zrealizowane, a wykonanie finansowe zadań wyniosło 97,14%.

3.2 Środki finansowe przeznaczone przez samorządy gminne w województwie małopolskim na realizację gminnych programów rozwiązywania problemów alkoholowych

Gminy z terenu województwa małopolskiego są zobligowane do podejmowania zadań w tym zakresie zgodnie z zapisami ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi i wykonują większość zadań w zakresie przeciwdziałania problemom

alkoholowym. Gminy dysponują własnymi środkami finansowymi z tytułu rocznych opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż detaliczną napojów alkoholowych w miejscu (np. restauracje, kluby, puby, bary) oraz poza miejscem sprzedaży (sklepy branżowe, samoobsługowe, placówki handlowe, wydzielone stoiska) oraz zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych wydanych przedsiębiorcom, których działalność polega na organizacji przyjęć a także jednorazowych zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych. Wyżej wymienione środki pieniężne są wydatkowane w ramach gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii.

Poniższa tabela przedstawia działania oraz środki przeznaczone przez gminy w ramach gminnych programów rozwiązywania problemów alkoholowych (z wyróżnieniem na kolor, w których wydatkowano najwięcej środków pieniężnych).¹

Tabela 3. Działania oraz środki finansowe przeznaczone przez gminy województwa małopolskiego w 2020 r. w ramach gminnych programów rozwiązywania problemów alkoholowych

Lp.	Kategoria wydatków	2020 rok (kwota w zł)
1.	Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu i współuzależnionych, w tym m.in.:	3 652 155,05
1a.	Zakup świadczeń zdrowotnych z zakresu leczenia uzależnienia od alkoholu	3 167 386,00
1b.	Finansowanie programów zdrowotnych w placówce leczenia uzależnienia od alkoholu	257 789,00
1c.	Finansowanie zajęć ponadetatowych prowadzonych przez pracowników placówek leczenia uzależnienia od alkoholu	12 860,00
1d.	Doposażenie placówek lecznictwa od alkoholu	72 318,46
1e.	Dofinansowanie dojazdu osób uzależnionych na terapię do placówek leczenia uzależnienia od alkoholu	11 782,50
1f.	Dofinansowanie szkoleń dla pracowników placówek leczenia uzależnienia od alkoholu	31 300,00
1g.	Zakup materiałów edukacyjnych dla pacjentów i terapeutów w placówce leczenia uzależnienia od alkoholu	11 682,73
2.	Funkcjonowanie punktów konsultacyjnych dla osób z problemem alkoholowym	3 882 553,06
3.	Działania związane z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie	1 262 232,26
4.	Realizacja rekomendowanych programów profilaktycznych **	411 776,00
5	Realizacja innych niż rekomendowane programów profilaktycznych, w tym:	2 139 435,85
5a	Realizacja innych programów profilaktycznych z obszaru profilaktyki uniwersalnej	2 031 340,94
5b	Realizacja innych programów profilaktycznych z obszaru profilaktyki selektywnej dla młodzieży z grup ryzyka	16 333,20
5c	Realizacja innych programów profilaktycznych z obszaru profilaktyki wskazującej	91 761,71
6	Dofinansowanie pozalekcyjnych zajęć sportowych	8 683 964,64
7.	Inne formy działań profilaktycznych, w tym m.in.: ***	3 321 488,13

¹ Dane uzyskane z ankiet PARPA G1- Profilaktyka i Rozwiązywanie Problemów Alkoholowych w Polsce w samorządach gminnych za rok 2020.

7a	Jednorazowe prelekcje/pogadanki	383 422,79
7b	Spektakle profilaktyczne	85 138,60
7c	Festyny i inne imprezy plenerowe (poza sportowymi)	268 758,72
7d	Imprezy sportowe	2 178 573,32
7e	Konkursy plastyczne, literackie, muzyczne itp.	396 882,09
8.	Dofinansowanie działalności miejsc pomocy/ placówek specjalistycznych z programem socjoterapeutycznym/ placówek opiekuńczych z programem wychowawczym/ miejsc pracy podwórkowej	15 580 143,44
9.	Kolonie i obozy z programem zajęć socjoterapeutycznych dla dzieci z rodzin z problemem alkoholowym	101 579,14
10	Kolonie i obozy z programem zajęć profilaktycznych	1 011 113,35
11.	Działania z zakresu dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo – wychowawczych i socjoterapeutycznych	1 382 441,50
12	Szkolenia dla przedstawicieli różnych służb i działania edukacyjne w zakresie profilaktyki FASD	37 485,00
13.	Funkcjonowanie gminnych komisji rozwiązywania problemów alkoholowych	5 635 907,04
14.	Realizacja innych szkoleń	128 473,36
15.	Działania z zakresu edukacji publicznej dot. profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych	565 360,87
16.	Izby wytrzeźwień	197 287,00
17.	Zajęcia reintegracji zawodowej i społecznej prowadzone w Centrach Integracji Społecznej	691 785,00
18.	Kluby Integracji Społecznej	225 490,61
19.	Budowa/modernizacja miejsc, w których odbywają się pozalekcyjne zajęcia sportowe	2 644 291,80
20	Wydatki na działanie grup/stowarzyszeń abstynenckich	648 232,33
21.	Przeprowadzenie badań naukowych, sondaży, opinii, diagnoz lub ekspertyz	97 440,73
22.	Funkcjonowanie telefonu zaufania ze środków gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych	581 359,07
23.	Szkolenia i warsztaty dla rodziców	66 025,00
24.	Szkolenia /warsztaty dla nauczycieli/wychowawców w obszarze profilaktyki problemowej	70 056,27

Źródło: Opracowanie własne Departamentu Zdrowia i Polityki Społecznej UMWM na podstawie zestawienia statystycznego PARPA pn. Profilaktyka i rozwiązywanie problemów alkoholowych w Polsce w samorządach gminnych w 2020r.

** Obecnie w elektronicznej bazie rekomendowanych programów w obszarze *promocja zdrowia psychicznego* figuruje 5 programów; w obszarze profilaktyka uniwersalna – 16 programów; w obszarze profilaktyka selektywna – 9 programów; w obszarze profilaktyka wskazująca - 3 programy. Rekomendacja jest udzielana łącznie przez wszystkie instytucje odpowiedzialne za wdrażanie systemu rekomendacji tj.: Krajowe Biuro ds. Przeciwdziałania Narkomanii, Ośrodek Rozwoju Edukacji, Instytut Psychiatrii i Neurologii oraz Państwową Agencję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

*** (np. jednorazowe prelekcje/pogadanki, spektakle profilaktyczne, festyny/imprezy plenerowe poza sportowymi, konkursy (plastyczne/literackie/muzyczne), imprezy sportowe

Podsumowując, gminy najwięcej środków pieniężnych pochodzących z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczyły na następujące działania:

- a) profilaktykę uzależnień przeznaczoną dla dzieci i młodzieży poprzez dofinansowanie placówek wsparcia dziennego (światlic), pozalekcyjnych zajęć sportowych, kolonii, obozów, realizację innych niż rekomendowanych programów profilaktycznych oraz pozostałych oddziaływań profilaktycznych, w tym działań z zakresu edukacji publicznej,
- b) pomoc osobom uzależnionym poprzez dofinansowanie punktów konsultacyjnych, zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu i współuzależnionych (tj. w szczególności finansowanie programów zdrowotnych w placówkach, zakup świadczeń zdrowotnych, dofinansowanie etatu, szkoleń pracownika oraz zajęć ponadetatowych terapeutów uzależnień, dofinansowanie dojazdu osób uzależnionych na terapię, zakup materiałów edukacyjnych dla pacjentów i terapeutów).
- c) inne działania dotyczące: funkcjonowania gminnych komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, działań związanych z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie (organizowanie i dofinansowanie szkoleń dot. przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w tym dotyczących procedury „Niebieskiej Karty”, finansowanie zatrudnienia osób w placówkach pomagającym osobom doświadczającym przemocy w rodzinie, finansowanie istniejących placówek udzielających pomocy ofiarom przemocy w rodzinie), budowania/modernizacji miejsc, w których odbywają się pozalekcyjne zajęcia sportowe.

Uszczegółowiając powyższe dane, zgodnie z zestawieniem statystycznym opracowanym przez Państwową Agencję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych za rok 2020 (PARPA-G1), dostępnym na stronie <https://www.parpa.pl> maksymalna liczba zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych w miejscu sprzedaży uchwalona przez gminy na terenie województwa w Polsce w 2020 roku wyniosła 16 168, tymczasem faktyczna liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych wyniosła 11 039. Liczba mieszkańców w województwie w 2020 r. przypadająca na 1 punkt sprzedaży napojów alkoholowych o zawartości powyżej 18% wyniosła 383. W 57 gminach zostało prowadzonych 1 008 kontroli punktów sprzedaży napojów alkoholowych przez gminną komisję rozwiązywania problemów alkoholowych. 44 gminy zorganizowały 338 szkoleń dla właścicieli punktów sprzedaży napojów alkoholowych i dla sprzedawców, w których łącznie uczestniczyło 1 401 osób. PARPA dostrzega, że wciąż mało gmin podejmuje działania na rzecz szkoleń dla personelu medycznego jak i nie medycznego z zakresu wczesnej diagnozy i krótkiej interwencji, która jest w stanie zapobiec dalszym niekorzystnym następstwom picia u osób, które ich doświadczają.

Ponadto w Małopolsce zatrzymano 7 686 osób do izb wytrzeźwień, w tym 6 947 stanowili mężczyźni, a 746 stanowiły kobiety. Z kolei do izb wytrzeźwień w innych placówkach utworzonych przez jednostkę samorządu terytorialnego zatrzymano 5 039 klientów, w większości mężczyzn.

Wg statystyk PARPA, w Małopolsce członkowie gminnych komisji rozwiązywania problemów alkoholowych wchodzili w skład 3 224 grup roboczych ds. przeciwdziałania przemocy, w rodzinach, w których występuje problem przemocy było 2 086 osób doświadczających przemocy, a 1 911 stosowało przemoc. Ponadto odnotowano 851 świadków przemocy w rodzinie, 34 gminy uruchomiły 239 procedur Niebieskiej Karty.

Istotną kwestię stanowiły również działania gmin wobec nietrzeźwych kierowców. Wg PARPA- G1, w 2020 r. 95 gmin podjęto działania na rzecz ww. działań, tj. prowadzono edukację społeczną na temat bezpieczeństwa na drogach (poprzez wydawanie ulotek, plakatów, udział w kampaniach lokalnych na rzecz bezpieczeństwa na drogach), współpracowano z Policją w ramach policyjnych akcji (np. Akcja Trzeźwy poranek, Akcja Znicz

itp.). Ponadto Policja informowała gminne komisje rozwiązywania problemów alkoholowych o powtarzających się przypadkach kierowania pojazdami przez nietrzeźwych kierowców, prowadzono program (korekcyjny) dla kierowców zatrzymanych za jazdę w stanie nietrzeźwości, włączano do programów szkolenia kandydatów na kierowców problematyki alkoholowej szczególnie w postaci specjalnych programów o charakterze profilaktyczno-edukacyjnym.

Szczegółowe informacje na temat danych statystycznych z gmin znajdują się w corocznych opracowaniach Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych (PARPA), dostępnych na stronie internetowej pod linkiem: <https://www.parpa.pl/index.php/badania-i-informacje-statystyczne/statystyki>.

3.3 Zasoby instytucjonalne oraz kontraktowanie świadczeń w obszarze uzależnień od alkoholu

W 2020 roku Małopolski Oddział Wojewódzki Narodowego Funduszu Zdrowia przeznaczył łączną kwotę **45 966 702,79 zł** na leczenie uzależnień od substancji psychoaktywnych w województwie małopolskim. Przeznaczone środki zostały podzielone na: leczenie ambulatoryjne – 12 995 872,29 zł, leczenie dzienne – 2 705 017,00 zł oraz leczenie stacjonarne – 30 265 813,50 zł. W 2020 roku liczba poradni działających w zakresie leczenia uzależnień wynosiła 56. W poradniach leczonych ogółem było 14 017 pacjentów. W omawianym okresie w województwie małopolskim były 204 miejsca pobytu dziennego dla osób uzależnionych, w których leczonych było 712 pacjentów. Liczba łóżek w oddziałach/ośrodkach stacjonarnych wynosiła 495, z których skorzystało łącznie 4 423 pacjentów. Z uwagi na fakt, że uzależnienia od alkoholu oraz środków psychoaktywnych często współwystępują u tych samych pacjentów prezentowane zestawienie dotyczy wszystkich kontraktowanych w tym zakresie świadczeń. Ujęcie to umożliwia spojrzenie na skalę środków przeznaczonych przez Narodowy Fundusz Zdrowia na leczenie osób uzależnionych w Małopolsce – tabela 4, 5 i 6.

Tabela 4. Lecznictwo ambulatoryjne w zakresie leczenia uzależnień w województwie małopolskim w 2020 r.

Lp.	Zakres świadczeń	Wartość kontraktów w złotych	Liczba poradni	Liczba pacjentów
1.	Poradnia leczenia uzależnień	8 265 771,43	37	9 798
2.	Poradnia terapii uzależnienia i współuzależnienia od alkoholu	2 579 989,90	12	2 751
3.	Poradnia terapii uzależnień dla dzieci i młodzieży	305 652,00	2	194
4.	Poradnia terapii uzależnienia od substancji psychoaktywnych innych niż alkohol	1 018 091,81	4	1 183
5.	Program Leczenia Substytucyjnego – program metadonowy	826 758,15	1	91
SUMA		12 995 872,29	56	14 017

Źródło: Opracowanie własne Departamentu Rodziny, Zdrowia i Spraw Społecznych UMWM na podstawie danych przesłanych przez Małopolski Oddział Wojewódzki Narodowego Funduszu Zdrowia.

Tabela 5. Lecznictwo dzienne w zakresie leczenia uzależnień w województwie małopolskim w 2020 r.

Lp.	Zakres świadczeń	Wartość kontraktów w złotych	Liczba placówek	Liczba miejsc pobytu dziennego	Liczba pacjentów
1.	Świadczenia dzienne terapii uzależnienia od alkoholu	1 606 231,30	10	138	463
2.	Świadczenia dzienne leczenia uzależnień	1 098 795,70	4	66	249
SUMA		2 705 017,00	14	204	712

Źródło: Opracowanie własne Departamentu Rodziny, Zdrowia i Spraw Społecznych UMWM na podstawie danych przesłanych przez Małopolski Oddział Wojewódzki Narodowego Funduszu Zdrowia.

Tabela 6. Lecznictwo stacjonarne w zakresie leczenia uzależnień w województwie małopolskim w 2020 r.

Lp.	Zakres świadczeń	Wartość kontraktów w złotych	Liczba placówek	Liczba łóżek	Liczba pacjentów
1.	Leczenie alkoholowych zespołów abstynencyjnych (detoksykacja)	7345 855,00	4	103	2 152
2.	Leczenie zespołów abstynencyjnych po substancjach psychoaktywnych (detoksykacja)	1 525 403,00	2	27	375
3.	Leczenie uzależnień stacjonarne	5 402 012,00	2	93	547
4.	Świadczenia terapii uzależnienia od alkoholu	9 414 955,00	2	162	989
5.	Krótkoterminowe świadczenia terapii uzależnień od substancji psychoaktywnych	3 329 266,50	2	65	240
6.	Świadczenia rehabilitacji dla uzależnionych od substancji psychoaktywnych ze współistniejącymi innymi zaburzeniami psychicznymi głównie psychotycznymi (podwójna diagnoza)	3 248 322,00	1	45	120
SUMA		30 265 813,50	13	495	4 423

Źródło: Opracowanie własne Departamentu Rodziny, Zdrowia i Spraw Społecznych UMWM na podstawie danych przesłanych przez Małopolski Oddział Wojewódzki Narodowego Funduszu Zdrowia.

Dodatkowo poniżej zaprezentowano podział kwoty **45 966 702,79 zł** zakontraktowanej w poszczególnych powiatach województwa małopolskiego.

Tabela 7. Środki finansowe przekazane przez NFZ na leczenie uzależnień w poszczególnych powiatach województwa małopolskiego w 2020 r.

Lp.	Powiat	Środki finansowe w złotych			Suma w złotych
		Leczenie ambulatoryjne	Lecznictwo dzienne	Lecznictwo stacjonarne	
1.	bocheński	292 156,25	0	0	292 156,25
2.	brzeski	227 768,60	107 967,20	0	335 735,80
3.	chrzanowski	362 472,00	0	0	362 472,00
4.	dąbrowski	0	0	0	0
5.	gorlicki	697 711,60	220 484,00	1 268 277,50	2 186 473,10

Lp.	Powiat	Środki finansowe w złotych			Suma w złotych
		Leczenie ambulatoryjne	Lecznictwo dzienne	Lecznictwo stacjonarne	
6.	krakowski	373 176,30	111 711,60	0	484 887,90
7.	limanowski	181 902,80	0	0	181 902,80
8.	miechowski	68 524,80	0	0	68 524,80
9.	myślenicki	377 966,80	114 622,50	0	492 589,30
10.	nowosądecki	45 915,60	0	0	45 915,60
11.	nowotarski	98 089,40	117 013,60	2 929 120,00	3 144 223,00
12.	olkuski	111 444,10	0	0	111 444,10
13.	oświęcimski	788 948,55	321 798,40	0	1 110 746,95
14.	proszowicki	0	0	0	0
15.	suski	110 904,60	0	0	110 904,60
16.	tarnowski	328 731,20	0	0	328 731,20
17.	tatrzański	333 676,60	0	0	333 676,60
18.	wadowicki	370 962,15	286 542,30	6 403 298,00	7 060 802,45
19.	wielicki	44 439,03	0	0	44 439,03
20.	m. Kraków	6 860 671,51	741 899,60	16 034 337,00	23 636 908,11
21.	m. Nowy Sącz	725 566,00	280 306,40	0	1 005 872,40
22.	m. Tarnów	594 844,40	402 671,40	3 630 781,00	4 628 296,80
SUMA		12 995 872,29	2 705 017,00	30 265 813,50	45 966 702,79

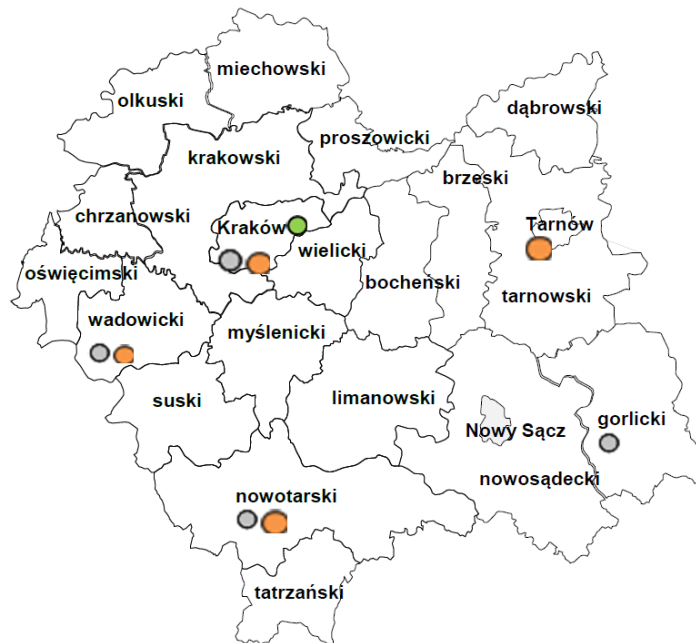
Źródło: Opracowanie własne Departamentu Rodziny, Zdrowia i Spraw Społecznych UMWM na podstawie danych przesłanych przez Małopolski Oddział Wojewódzki Narodowego Funduszu Zdrowia.

Z danych Wojewódzkiego Ośrodka Terapii Uzależnienia i Współuzależnienia w Krakowie wynika, że w zakresie leczenia uzależnienia od alkoholu w Województwie Małopolskim pod koniec roku 2020 r. w trybie stacjonarnym funkcjonowały (mapa 1):

- ✓ 4 oddziały leczenia alkoholowych zespołów abstynencyjnych (detoksykacyjne) (M. Kraków, powiat wadowicki, nowotarski i gorlicki),
- ✓ 4 oddziały terapii uzależnienia od alkoholu (powiat wadowicki, powiat nowotarski, M. Kraków, M. Tarnów),
- ✓ 1 oddział podwójnej diagnozy (M. Kraków),

Mapa 1. Rozmieszczenie stacjonarnych oddziałów leczenia uzależnień w publicznych zakładach opieki zdrowotnej w Województwie Małopolskim w 2020 roku

- Oddział Terapii Uzależnienia od alkoholu
- Oddział podwójnej diagnozy
- Oddział Leczenia Alkoholowych Zespołów Abstynencyjnych (detoksykacja)

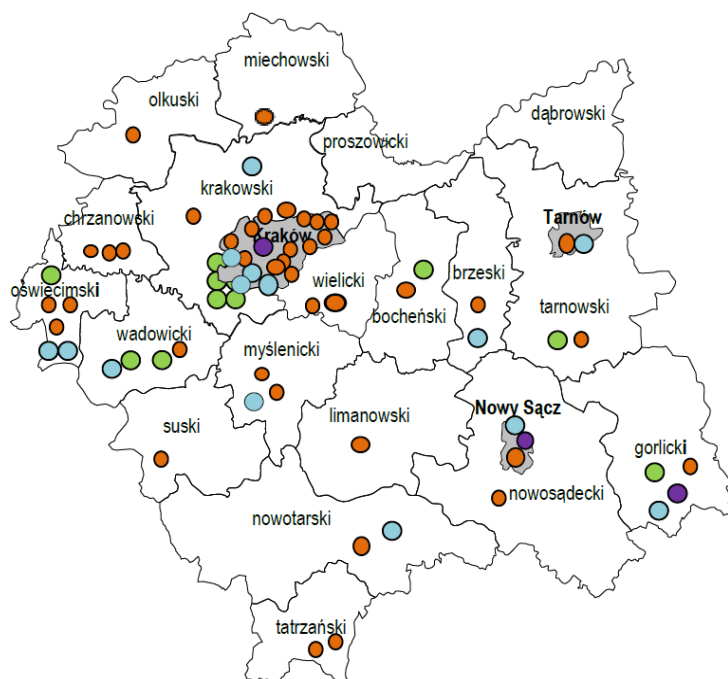
Źródło: Opracowanie własne Departamentu Rodziny, Zdrowia i Spraw Społecznych UMWM – na podstawie danych z Wojewódzkiego Ośrodka Terapii Uzależnienia i Współuzależnienia w Krakowie

A w trybie ambulatoryjnym funkcjonowało (mapa 2):

- ✓ 14 dziennych oddziałów terapii uzależnień od alkoholu (M. Kraków: 4, oświęcimski: 2, wadowicki: 1, brzeski 1, M. Tarnów: 1, M. Nowy Sącz: 1, nowotarski: 1, krakowski: 1, gorlicki: 1, myślenicki: 1),
- ✓ 10 poradni i przychodni terapii uzależnienia od alkoholu i współuzależnienia (M. Kraków: 4, bocheński: 1, oświęcimski: 1, tarnowski: 1, gorlicki: 1, wadowicki: 2),
- ✓ 39 poradni leczenia uzależnień (M. Kraków: 14, bocheński: 1, brzeski: 1, chrzanowski: 3, krakowski: 1, gorlicki: 1, limanowski: 1, myślenicki: 2, M. Nowy Sącz: 1, nowosądecki: 1, nowotarski: 1, olkuski: 1, oświęcimski: 3, suski: 1, M. Tarnów: 1, tarnowski: 1, tatrzański: 2, wielicki: 2, miechowski: 1,
- ✓ 3 poradnie terapii uzależnień od alkoholu dla dzieci i młodzieży (M. Kraków: 1, M. Nowy Sącz: 1, gorlicki: 1).

Mapa 2. Rozmieszczenie ambulatoryjnych placówek leczenia uzależnień w publicznych zakładach opieki zdrowotnej w Województwie Małopolskim w 2020 roku

- Oddziały dzienne terapii uzależnienia od alkoholu
- Poradnie i przychodnie terapii uzależnienia od alkoholu i współuzależnienia
- Poradnie leczenia uzależnień
- Poradnie terapii uzależnień od alkoholu dla dzieci i młodzieży

Źródło: Opracowanie własne Departamentu Rodziny, Zdrowia i Spraw Społecznych UMWM – na podstawie danych z Wojewódzkiego Ośrodka Terapii Uzależnienia i Współuzależnienia w Krakowie.

Tabela 8. Działalność publicznych zakładów opieki zdrowotnej w zakresie stacjonarnych oddziałów leczenia uzależnień w województwie małopolskim w 2020 r.

Lp	Nazwa szpitala	Oddział	Liczba łóżek stan na 31.12. 2020 r.	Leczeni w 2020	Osobodni leczenia w 2020 r.	śr. okres pobytu chorego (w dniach)	% obłożenia
1.	Szpital Wojewódzki im. św. Łukasza w Tarnowie	Leczenia Uzależnień i Współuzależnienia	62	366	15 906	43,5	70%
2.	Podhalański Szpital Specjalistyczny im. Jana Pawła II w Nowym Targu	Detoksykacyjny	28	599	7 890	13,2	77%
3.	Podhalański Szpital Specjalistyczny im. Jana Pawła II w Nowym Targu	Leczenia Uzależnień	31	211	7 453	35,3	66%
4.	Szpital Specjalistyczny im. dr J. Babińskiego w Krakowie	Detoksykacyjny	30	696	7 619	10,9	70%
5.	Szpital Specjalistyczny im. dr J. Babińskiego w Krakowie	Terapii Uzależnionych od Alkoholu (w tym osób z innymi dysfunkcjami)	92	510	19 336	37,9	58%

Lp	Nazwa szpitala	Oddział	Liczba łóżek stan na 31.12. 2020 r.	Leczeni w 2020	Osobodni leczenia w 2020 r.	śr. okres pobytu chorego (w dniach)	% obłożenia
6.	Szpital Specjalistyczny im. dr J. Babińskiego w Krakowie (oddział działa od 28 grudnia 2015 r.)	Oddział Rehabilitacji dla Uzależnionych od Substancji Psychoaktywnych ze Współistniejącymi Zaburzeniami Psychicznymi	45	139	11 388	81,9	69%
7.	Wojewódzki Szpital Psychiatryczny w Andrychowie	Detoksykacyjny	30	711	7 756	10,9	71%
8.	Wojewódzki Szpital Psychiatryczny w Andrychowie	Terapii Uzależnienia od Alkoholu	70	516	16 241	31,5	64%
9.	Szpital Specjalistyczny im. H. Klimontowicza w Gorlicach	Detoksykacyjny	15	392	3 240	8,3	59%

Źródło: Opracowanie własne Departamentu Rodziny, Zdrowia i Spraw Społecznych – na podstawie danych z jednostek ochrony zdrowia.

W 2020 r. w wojewódzkie podmioty lecznicze posiadały 329 łóżek w stacjonarnych oddziałach leczenia uzależnień, co stanowiło 81 % wszystkich łóżek w tym zakresie w publicznych zakładach opieki zdrowotnej.

Z danych Małopolskiego Urzędu Wojewódzkiego wynika, że liczba osób leczonych z zaburzeniami spowodowanymi używaniem alkoholu w województwie małopolskim w 2020 roku wynosiła 10 305, w tym w wieku do 18 lat leczonych było 18 osób. Najwięcej leczonych było z powodu zespołu uzależnienia – 9 331 pacjentów (90,55%) oraz z powodu używania szkodliwego – 365 pacjentów (3,54%). Szczegóły przedstawia tabela 9.

Tabela 9. Leczeni z zaburzeniami spowodowanymi używaniem alkoholu w województwie małopolskim w 2020 roku.

Wyszczególnienie	Leczeni		Leczeni po raz pierwszy	
	Ogółem	W wieku 0-18 lat	Ogółem	W wieku 0-18 lat
Ostre zatrucie	82	1	20	0
Używanie szkodliwe	365	8	222	5
Zespół uzależnienia	9331	3	2946	2
Zespół abstynencyjny bez majaczenia	92	0	30	0
zespół abstynencyjny z majaczeniem	9	0	0	0
zaburzenia psychotyczne bez majaczenia	90	0	12	0
zespół amnestyczny	50	0	2	0
inne zaburzenia psychiczne	286	6	124	3
Ogółem z zaburzeniami psychicznymi związanymi z alkoholem	10	18	3356	10

Źródło: Opracowanie własne Departamentu Rodziny, Zdrowia i Spraw Społecznych – na podstawie danych z Małopolskiego Urzędu Wojewódzkiego

Najwięcej pacjentów leczonych z zaburzeniami spowodowanymi używaniem alkoholu w województwie małopolskim w 2020 roku było w powiatach: m. Kraków – 4 337 pacjentów (42,09% wszystkich leczonych), m. Tarnów – 1 285 pacjentów (12,47%) oraz w powiecie oświęcimskim – 806 pacjentów (7,82%). Szczegóły przedstawia tabela 10.

Tabela 10. Leczeni z zaburzeniami spowodowanymi używaniem alkoholu w województwie małopolskim według powiatów za 2020 rok

Wyszczególnienie	Leczeni ogółem z zaburzeniami spowodowanymi używaniem alkoholu				Współistniejące uzależnienie od środków psychoaktywnych	Współuzależnienia
	Ogółem	Mężczyźni	Osoby zamieszkałe na wsi	Opieka czynna		
m. Kraków	4 337	3093	712	1349	21	453
m. Nowy Sącz	416	316	208	347	0	126
m. Tarnów	1285	956	723	681	31	60
bocheński	13	9	6	5	0	0
brzeski	224	189	172	150	0	42
chrzanowski	549	418	67	135	0	5
dąbrowski	13	13	10	0	0	0
gorlicki	279	223	176	270	16	110
krakowski	86	73	54	73	1	0
limanowski	246	211	196	201	0	53
miechowski	78	67	51	45	0	0
myślenicki	346	284	230	150	0	0
nowosądecki	1	1	0	0	0	0
nowotarski	419	351	248	359	0	0
olkuski	234	178	121	0	0	0
oświęcimski	806	650	247	205	0	58
proszowicki	49	46	39	38	0	0
suski	82	60	29	33	0	0
tarnowski	172	146	123	172	0	0
tatrzański	157	113	65	41	13	10
wadowicki	406	306	258	163	0	2
wielicki	107	85	70	80	0	0
Małopolskie	10921	8431	4305	5492	206	1169

Źródło: opracowanie własne Departamentu Rodziny, Zdrowia i Spraw Społecznych – na podstawie danych z Małopolskiego Urzędu Wojewódzkiego

4. Realizacja celów operacyjnych Programu przez Województwo Małopolskie w ramach przekazanych środków finansowych

4.1 Cel operacyjny nr 1 - Wspieranie działań profilaktycznych oraz edukacyjnych wśród dzieci, młodzieży i dorosłych w obszarze problematyki alkoholowej

Województwo Małopolskie realizując jedno ze swoich zadań ustawowych współpracuje z organizacjami pozarządowymi w zakresie realizacji projektów w dziedzinie profilaktyki i przeciwdziałania uzależnieniom w formie konkursu ofert na podstawie ustawy z dnia 11 września 2015 roku o zdrowiu publicznym oraz w trybie pozakonkursowym tj. w trybie „małego grantu” na podstawie ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 roku o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.

Uchwałą 800/20 Zarządu Województwa Małopolskiego z dnia 4 czerwca 2020 roku ogłoszono konkurs ofert na realizację zadań z zakresu zdrowia publicznego pn.: Profilaktyka i przeciwdziałanie uzależnieniom, w tym uzależnieniom behawioralnym w 2020 r. W ramach konkursu ofert do Departamentu Rodziny, Zdrowia i Spraw Społecznych wpłynęły 24 oferty konkursowe, w tym 1 oferta została wycofana na wniosek Oferenta przed upływem terminu

składania ofert. Ze względów formalnych odrzucono 3 oferty, a 20 dopuszczono do oceny merytorycznej.

Na mocy Uchwały Zarządu Województwa Małopolskiego Nr 998/20 z dnia 21 lipca 2020 roku w sprawie rozstrzygnięcia otwartego konkursu ofert na realizację zadań z zakresu zdrowia publicznego pn.: „Profilaktyka i przeciwdziałanie uzależnieniom w tym uzależnieniom behawioralnym w 2020 r.” dofinansowanie otrzymało 18 projektów, 11 z nich dotyczyło między innymi zadań realizowanych w ramach Małopolskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na lata 2014–2021. Na konkurs ofert przeznaczono z budżetu województwa łącznie 600 000,00 zł, z czego 300 000 zł przeznaczono z paragrafu 85154 – przeciwdziałanie problemom alkoholowym.

Na podstawie uchwały Nr 139/20 Zarządu Województwa Małopolskiego z dnia 4 lutego 2020 roku w sprawie rozpatrzenia oferty złożonej w trybie art. 19a ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie dofinansowanie otrzymał podmiot Koło gospodyń Wiejskich w Klimontowie na realizację zadania pn. „Aktywne ferie na wsi”. Na podstawie uchwały Nr 224/20 Zarządu Województwa Małopolskiego z dnia 18 lutego 2020 roku w sprawie rozpatrzenia oferty złożonej w trybie art. 19a ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie dofinansowanie otrzymał podmiot Fundacja Ad Vocem na realizację zadania pn. Kampania edukacyjna o FASD pod hasłem „Ani kropelki!” Profilaktyka FASD.

W ramach celu operacyjnego 1 zrealizowano następujące zadania:

Zadanie 1.1. Wspieranie działalności organizacji pozarządowych i innych podmiotów w obszarze profilaktyki alkoholowej, problemowej, rodzinnej oraz na rzecz przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu.

1 Projekt
<p>Nazwa Podmiotu: Stowarzyszenie w Dobrą Stronę, Rząska, ul. Leśna 12, 30-199 Kraków</p> <p>Tytuł zadania: „Ogranicz ryzyko” – program profilaktyczny dla dzieci i młodzieży”.</p> <p>Kwota umowy: 17 880 zł (w tym 15 000 zł z rozdziału 85154 – przeciwdziałanie alkoholizmowi).</p> <p>Odbiorcy: Grupa dzieci i młodzieży oraz ich rodzin i opiekunów z województwa Małopolskiego, łącznie 35 osób.</p> <p>Działania:</p> <ul style="list-style-type: none">• 80 godzin indywidualnych spotkań profilaktycznych ze specjalistą terapii uzależnień,• 50 godzin poradnictwa rodzinnego,• 80 godzin interwencji kryzysowych,• 20 godzin grup edukacyjno – informacyjnych,• 16 godzin zajęć warsztatowych,• 20 godzin treningów umiejętności społecznych,• 20 godzin grup rozwoju osobistego,• opracowano ankiety ewaluacyjne oraz sprawozdania. <p>Program profilaktyczny realizowany był w Poradni Leczenia Uzależnień i Współuzależnienia przy ul. Radomskiej 36 w Krakowie.</p> <p>Celem programu było objęcie grupy dzieci i młodzieży oraz ich rodzin i opiekunów działaniami z zakresu wsparcia zmierzającego do rozwiązania sytuacji kryzysowych związanych ze szkodliwym używaniem i uzależnieniem od środków psychoaktywnych lub uzależnień behawioralnych, zmotywowanie do podjęcia systematycznych spotkań</p>

profilaktycznych z terapeutą, ograniczenie używania substancji psychoaktywnych lub zachowań zmierzających do uzależnienia behawioralnego.

2 Projekt

Nazwa Podmiotu: Stowarzyszenie w Dobrą Stronę, Rząska, ul. Leśna 12, 30-199 Kraków

Tytuł zadania: „Ogranicz ryzyko” – program profilaktyczny dla dzieci i młodzieży”.

Kwota umowy: 19 930 zł (w tym 15 000 zł z rozdziału 85154 – przeciwdziałanie alkoholizmowi).

Odbiorcy: Grupa dzieci i młodzieży oraz ich rodzin i opiekunów z województwa Małopolskiego, łącznie 26 osób.

Działania:

- 80 godzin indywidualnych spotkań profilaktycznych ze specjalistą terapii uzależnień,
- 70 godzin poradnictwa rodzinnego,
- 80 godzin interwencji kryzysowych,
- 20 godzin grup edukacyjno – informacyjnych
- 16 godzin zajęć warsztatowych,
- 20 godzin treningów umiejętności społecznych,
- 20 godzin grup rozwoju osobistego,
- opracowano ankiety ewaluacyjne oraz sprawozdania.

Program profilaktyczny realizowany był w Poradni Leczenia Uzależnień i Współuzależnienia przy ul. Batorego 5 w Krakowie.

Celem programu było objęcie grupy dzieci i młodzieży oraz ich rodzin i opiekunów działaniami z zakresu wsparcia zmierzającego do rozwiązania sytuacji kryzysowych związanych ze szkodliwym używaniem i uzależnieniem od środków psychoaktywnych lub uzależnień behawioralnych, zmotywowanie do podjęcia systematycznych spotkań profilaktycznych z terapeutą, ograniczenie używania substancji psychoaktywnych lub zachowań zmierzających do uzależnienia behawioralnego.

3 Projekt

Nazwa: Fundacja PRAESTERNO, ul. Czerniakowska 26A/5, 00 – 714 Warszawa

Tytuł zadania: PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA MŁODZIEŻOWEJ PATOLOGII SPOŁECZNEJ - profilaktyka uzależnień - program autorski

Kwota umowy: 75 209 zł (w tym 60 000 zł z rozdziału 85154 – przeciwdziałanie alkoholizmowi).

Odbiorcy: Młodzież szkolna w wieku 14-20 lat z tzw. grupy podwyższonego ryzyka ich rodzice, wychowawcy, nauczyciele i pedagodzy, pracownicy placówek opiekuńczo-wychowawczych, studenci. łącznie 122 osoby młodzieży i 21 rodziców.

Działania:

- Młodzieżowe Grupy Psychokorekcyjne i Grupa Warsztatowa dla Młodzieży. W trakcie całego cyklu pracy z grupą prowadzący wprowadzali elementy treningu interpersonalnego, elementy edukacyjno – warsztatowe, elementy terapii grupowej i indywidualnej na tle grupy. łącznie uczestniczyły 62 osoby.
- Klub Młodzieżowy czyli Twórcza Alternatywa – zajęcia uzupełniające dla uczestników i absolwentów projektu. łącznie w zajęciach uczestniczyło 21 osób.
- Indywidualne Programy Psychokorekcyjne i konsultacje dla młodzieży i rodziców. łącznie w programie wzięło 77 osób młodzieży i studentów oraz 12 rodziców.

- Grupy warsztatowe dla rodziców Domowe Partnerstwo – spotkania warsztatowo – edukacyjne z elementami terapeutycznymi. W warsztatach wzięło udział 17 rodziców.
- Warsztaty edukacyjne dla rodziców pn. „Depresja a ryzyko uzależnienia wśród młodzieży” oraz „O potrzebach nastolatka”, w których uczestniczyło 9 osób.
- Szkolenia dla wychowawców, nauczycieli, pedagogów i pracowników placówek opiekuńczo-wychowawczych. Łącznie udział wzięły 62 osoby.
- Przygotowano dziewięć broszur edukacyjnych dla trzech grup odbiorców: młodzieży, rodziców i nauczycieli. Rozdystrybuowano 2 700 szt. oraz umieszczono na stronie internetowej Fundacji.

Celem projektu było przeciwdziałanie młodzieżowej patologii społecznej (narkomania, alkoholizm, przemoc, przestępczość, uzależnienia behawioralne i inne), profilaktyka uzależnień i zapobieganie patologii społecznej wśród młodzieży, pomoc psychologiczna dla osób, wobec których diagnozowane jest ryzyko uzależnienia głównie od substancji psychoaktywnych (profilaktyka wskazująca), profilaktyka wobec osób zagrożonych środowiskowo uzależnieniami w tym narkomanią (profilaktyka selektywna), profilaktyka uzależnień i zapobieganie patologii społecznej wśród młodzieży i profilaktyka uniwersalna, profilaktyka HIV/AIDS i innych chorób przenoszonych drogą płciową. Program znajduje się na liście programów rekomendowanych KBPN.

4 Projekt

Nazwa Podmiotu: Fundacja Wychowanie i Profilaktyka im. Filipa Neri, 32-087 Zielonki, Lawendowa 17

Tytuł zadania: „Ograniczenie używania substancji psychoaktywnych (alkohol, narkotyki) i przeciwdziałanie uzależnieniom behawioralnym, przemocy, seksualizacji i korzystaniu z pornografii oraz promocja zdrowia poprzez program profilaktyki zintegrowanej „Archipelag Skarbów” skierowany do młodzieży, nauczycieli i rodziców”.

Kwota umowy: 78 338 zł (w tym 50 000 zł z rozdziału 85154 – przeciwdziałanie alkoholizmowi).

Odbiorcy: Grupa uczniów z 13 szkół podstawowych, grupa nauczycieli, wychowawców i pedagogów, grupa rodziców lub opiekunów prawnych uczniów uczestniczących w programie. Łącznie 1513 adresatów zadania.

Działania:

- przeprowadzono warsztaty dla 906 uczniów z 13 szkół (8 godzin lekcyjnych pracy grupowej w układzie dwóch mityngów, każdy po 4 godziny lekcyjne),
- przeprowadzono spotkania edukacyjne dla 283 rodziców\opiekunów prawnych uczniów w formie warsztatów z elementami dialogu i prezentacją multimedialną,
- przeprowadzono spotkania szkoleniowe dla 324 nauczycieli w oparciu o prezentację multimedialną oraz dialog,
- opracowano 13 ankiet ewaluacyjnych oraz sprawozdania, które dostarczono do odpowiednich podmiotów (dla szkoły, urzędu).

Celem programu było objęcie grupy uczniów oraz ich rodziców i nauczycieli ze szkół podstawowych z 8 powiatów województwa małopolskiego skutecznym oddziaływaniem profilaktycznym w różnych dziedzinach życia za pomocą przeprowadzenia programu profilaktyki zintegrowanej Archipelag Skarbów. Program znajduje się na liście programów rekomendowanych KBPN.

5 Projekt

Nazwa Podmiotu: Fundacja Nowe Horyzonty, ul. T. Chałubińskiego 8, 00-613 Warszawa

Tytuł zadania: „Moje życie wolne od uzależnień”

Kwota umowy: 11 072 zł (w tym 6 000 zł z rozdziału 85154 – przeciwdziałanie alkoholizmowi).

Odbiorcy: Uczniowie trzech szkół podstawowych z trzech powiatów województwa małopolskiego – łącznie 306 uczniów.

Działania:

- Przeprowadzono 45 warsztatów 90-cio minutowych (w formie zdalnej) dla 306 uczniów szkół podstawowych dotyczących: uzależnień, rozwoju tożsamości i osobowości oraz rozwiązywania konfliktów,
- Przeprowadzono 3 spotkania 45-cio minutowe w formie zdalnej dla rodziców/opiekunów,
- Przekazano dla każdej ze szkół gablotę z atrapami dopalaczy wraz z prezentacją multimedialną na płycie CD,
- Przeprowadzono ewaluację i sporządzono raporty dla każdej ze szkół.

Celem programu było zmniejszenie ryzyka uzależnienia od substancji psychoaktywnych poprzez zwiększenie świadomości i wiedzy uczniów na temat skutków sięgania po substancje psychoaktywne w młodym wieku, a przy tym wzmocnienie czynników chroniących w zakresie rozwoju samoświadomości i poczucia własnej tożsamości, a także umiejętności w zakresie rozwiązywania sytuacji konfliktowych.

6 Projekt

Nazwa Podmiotu: Małopolskie Stowarzyszenie Probacja, al. Z. Krasieńskiego 9/26a, 31-111 Kraków

Tytuł zadania: „Centrum Integracji Pro domo – promocja zdrowia i edukacja

Kwota umowy: 36 840 zł (w tym 30 000 zł z rozdziału 85154 – przeciwdziałanie alkoholizmowi).

Odbiorcy: Osoby osadzone lub opuszczające jednostki penitencjarne na terenie Krakowa, Trzebini, Wadowic, Tarnowa, Nowego Sącza, szkodliwie używający lub uzależnieni od substancji psychoaktywnych bądź uzależnień behawioralnych, oraz ich rodziny. Pomocą objęto 155 osób, w tym 46 osób opuszczających jednostki penitencjarne, 57 osób osadzonych oraz 52 członków rodzin i dzieci osób osadzonych.

Działania:

- Zajęcia edukacyjno-korekcyjne w zakresie promocji zdrowia i przeciwdziałania uzależnieniom
- Zajęcia wstępnej motywacji, prowadzone w formie indywidualnej i grupowej
- Konsultacje dla osadzonych
- Konsultacje psychologiczne, oddziaływaniami objęto beneficjentów wymagających pogłębionej diagnostyki oraz wsparcia w kryzysie
- Poradnictwo rodzinne
- Zajęcia warsztatowe dla dzieci osób osadzonych
- Aktywizacja społeczna

Celem działania była integracja i reintegracja społeczna osób opuszczających jednostki penitencjarne używających szkodliwie lub uzależnionych od substancji psychoaktywnych bądź uzależnień behawioralnych. Wsparcie byłych osadzonych w powrocie do

funkcjonowania w warunkach wolnościowych przy zminimalizowaniu ryzyka związanego z używaniem substancji oraz zminimalizowaniu ryzyka powtórnej przestępczości poprzez oddziaływania korekcyjno-edukacyjne i pomocowe dla osadzonych i ich rodzin.

7 Projekt „mały grant”

Nazwa Podmiotu: Koło Gospodyń Wiejskich w Klimontowie

Tytuł zadania: „Aktywne ferie na wsi”

Kwota umowy: 3 000 zł (całość ze środków budżetu Województwa)

Odbiorcy: Dzieci w wieku od 6 do 14 lat zrzeszeni w organizacjach działających na terenie Sołectwa Klimontów. Liczba odbiorców 25.

Działania:

- Zajęcia praktyczne z udzielania pierwszej pomocy – 6 godzin,
- Prelekcje nt. zagrożeń wynikających ze stosowania substancji psychoaktywnych i dopalaczy, problemu uzależnienia od alkoholu wśród nieletnich, prawd i mitów na temat alkoholu. Skutków picia alkoholu i zażywania narkotyków w młodym wieku, bezpiecznego i odpowiedzialnego korzystania z nowoczesnych technologii, zagrożeń w sieci oraz problemu uzależnienia od gier komputerowych – 4 godziny,
- Warsztaty z zakresu zdrowego odżywiania – 4 h,
- Zajęcia i wyjazdy integracyjne oraz sportowe jako alternatywna forma spędzania wolnego czasu.

Celem programu była realizacja programu profilaktyczno-wychowawczego z zakresu rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałaniu narkomanii oraz uświadomienie o zagrożeniach w sieci dla młodzieży z Sołectwa Klimontów.

Zadanie 1.4. Prowadzenie oraz wspieranie profesjonalnych szkoleń i kampanii edukacyjnych skierowanych do różnych grup społecznych z obszaru problematyki alkoholowej oraz przeciwdziałania przemocy domowej.

Województwo Małopolskie w ramach otwartego konkursu ofert na realizację zadań publicznych w dziedzinie profilaktyki i przeciwdziałania uzależnieniom udzieliło dotacji dla organizacji pozarządowej, która w ramach powyższego zadania zrealizowała poniższe projekty:

1 Projekt

Nazwa Podmiotu: Stowarzyszenie Inicjatyw Społecznych Solny Gwarek, ul. Pocztowa 1, 32-020 Wieliczka

Tytuł zadania: Kampania Społeczna NO PROMIL NO PROBLEM. MAŁOPOLSKA 2020

Kwota umowy: 28 796 zł (całość z paragrafu 85154 – przeciwdziałanie problemom alkoholowym)

Odbiorcy: Społeczność 27 małopolskich gmin.

Działania:

- Warsztaty szkoleniowo-organizacyjne (24 h) dla 16 osób,
- Przygotowano i uruchomiono stronę internetową kampanii,
- Realizacja kampanii w 27 gminach Małopolski,
- Opracowano i wyprodukowano materiały merytoryczne i wspierające przekaz kampanii społecznej,
- Nabór do projektu ponad 100 szkół,

- Zorganizowano konferencję szkoleniową dla 27 Ambasadorów i Koordynatorów,
- Odbyły się warsztaty dla nauczycieli - 52 h,
- Zorganizowano profilaktyczne warsztaty dla 250 liderów młodzieżowych,
- Zorganizowano konkurs literacki, plastyczny, multimedialny dla społeczności projektu, ponad 3000 uczniów wzięło udział w zajęciach profilaktycznych, a ponad 1 000 rodziców w wywiadówkach profilaktycznych,
- Dystrybucja 20 000 ulotek, 800 plakatów, deklaracji do 27 gmin biorących udział w projekcie,

Przygotowano 2 spoty do emisji w radiowęzłach szkolnych.

Głównym celem projektu było ograniczenie na terenie Małopolski liczby osób pod wpływem środków psychoaktywnych za kierownicą oraz zmiana społecznego nastawienia wobec nietrzeźwych kierowców – wzmocnienie postawy krytycznej u pasażerów pojazdów, których kierowca wzbudza wątpliwości co do stanu trzeźwości.

2 Projekt „mały grant”

Nazwa Podmiotu: Fundacja Ad Vocem, ul. Dunajewskiego 6, 31-133 Kraków

Tytuł zadania: Kampania edukacyjna o FASD pod hasłem „Ani kropelki!” Profilaktyka FASD

Kwota umowy: 8 000 zł (całość ze środków budżetu Województwa)

Odbiorcy: Mieszkańcy Małopolski, w tym wychowawcy, nauczyciele i młodzież szkół średnich, uczestnicy diecezjalnych kursów przedmażeńskich.

Działania:

- Kampania edukacyjna w mediach społecznościowych i na stronie internetowej fundacji na temat skutków spożywania alkoholu przez kobiety ciężarne oraz poszerzająca wiedzę o FAS/FASD – ok. 8 000 odbiorców,
- Wykład i warsztaty dla nauczycieli na temat FAS/FASD - 46 uczestników,
- Przygotowanie i dystrybucja 15 tys. ulotek dla szkół i diecezjalnych poradni przedmażeńskich Diecezji Krakowskiej.

Celem kampanii była edukacja mieszkańców Małopolski na temat skutków spożywania alkoholu w czasie ciąży i uświadomienie jak poważnym problemem alkoholowy zespół płodowy FAS i jego inne odmiany. Poszerzenie wiedzy i zmiana postawy społecznej wobec proponowania kobiecie w ciąży alkoholu.

W dniu 3 grudnia 2020 r. odbyła się konferencja online pn. „Człowiek w orbicie współczesnych zagrożeń – pomoc, profilaktyka i terapia w czasie pandemii” współorganizowana przez Wojewódzki Ośrodek Terapii Uzależnień i Współuzależnienia oraz Uniwersytet Pedagogiczny w Krakowie. Konferencja skierowana była do studentów pedagogiki oraz nauczycieli, a jej celem było podniesienie kompetencji w zakresie profilaktyki uzależnień, nauczycieli, pedagogów i studentów. W konferencji wzięło udział 170 osób.

W dniu 8 grudnia 2020 r. odbyła się konferencja online pn. „Problemy dzieci i młodzieży w okresie pandemii – profilaktyka uzależnień – wsparcie dla nauczycieli” współorganizowana przez Wojewódzki Ośrodek Terapii Uzależnień i Współuzależnienia oraz Wojewódzką Stację Sanitarno-Epidemiologiczną w Krakowie. Konferencja skierowana była do pedagogów, nauczycieli i wychowawców, a jej celem było doskonalenie kompetencji wobec rosnących wyzwań w zakresie uzależnień w pracy wychowawczej dyrektorów szkół, wychowawców, nauczycieli i pedagogów. W konferencji wzięło udział 70 osób.

Zadanie 1.5 Diagnozowanie problemów i zjawisk społecznych istotnych w obszarze problematyki alkoholowej

W 2020 roku na zlecenie Województwa Małopolskiego przeprowadzone zostało przez Pracownię Badań Inicjatyw Społecznych w Warszawie badanie pn. „Analiza trendów w zgłaszalności do leczenia z powodu problemu narkotyków i narkomanii oraz problemu alkoholowego w województwie małopolskim” na przestrzeni lat 2010 -2018.

Badanie miało na celu analizę trendów w zgłaszalności do leczenia z powodu problemu narkotyków oraz problemu alkoholowego w województwie małopolskim. Dokonane zostało oszacowanie liczby osób pijących problemowo oraz uaktualniono oszacowanie problemowych użytkowników narkotyków w województwie.

4.2 Cel operacyjny nr 2 - Rozwój systemu pomocy osobom uzależnionym od alkoholu, w tym od uzależnień behawioralnych

W ramach celu operacyjnego 2 zrealizowano następujące zadania:

Zadanie 2.2. Rozwój systemu kształcenia zawodowego oraz podnoszenia kwalifikacji pracowników lecznictwa odwykowego oraz instytucji z obszaru rozwiązywania problemów społecznych i uzależnień.

W ramach środków finansowych przekazanych dla Wojewódzkiego Ośrodka Terapii Uzależnień i Współuzależnienia (WOTUW) w Krakowie zrealizowano:

- Edycje Studium Psychoterapii Uzależnień (SPU) - edycja 2020/2021 w Małopolskim Ośrodku Szkolenia Terapeutów Uzależnień (MOSTU), jednostki organizacyjnej WOTUW. Liczba uczestników 22 osoby.
- Szkolenie online dla terapeutów, którzy pracują z osobami uzależnionymi pt. „Podstawowe zagadnienia z zakresu uzależnienia od internetu”. Szkolenie miało charakter warsztatu z elementami wykładu. Liczba uczestników: 16 osób,
- Szkolenie online dla terapeutów, którzy pracują z osobami uzależnionymi pt. „Podstawowe zagadnienia z zakresu uzależnień od gier hazardowych”. Szkolenie miało charakter warsztatu z elementami wykładu. Liczba uczestników 8 osób.
- WOTUW w ramach otrzymanej dotacji przez Województwo Małopolskie zorganizował superwizje dla zespołów terapeutycznych w 23 placówkach leczenia uzależnień, w tym: Andrychów, Brzeszcze, Brzesko, Bochnia, Gorlice, Kraków (13 placówek), Limanowa, Nowy Targ, Nowy Sącz, Tarnów, Tuchów.

Zadanie 2.3. Rozwój placówek leczenia uzależnień od alkoholu, stacjonarnych i ambulatoryjnych dla osób uzależnionych, współuzależnionych, DDA, w tym z podwójną diagnozą lub współwystępującymi innymi dysfunkcjami.

Województwo Małopolskie przekazało dotację na rozwój placówek leczenia uzależnień od środków psychoaktywnych, tj.:

- Remont oraz zakup niezbędnego sprzętu dla Centrum Terapii Uzależnień oraz Oddziału Dziennego CTU w Gorlicach - 128 713,69 zł (w tym 64 356,84 zł z rozdziału 85154 – przeciwdziałanie alkoholizmowi),
- Modernizacja oddziałów detoksykacji i leczenia uzależnień Szpitala Klinicznego im. dr J. Babińskiego SP ZOZ w Krakowie – 150 000 zł (całość z rozdziału 85154 – przeciwdziałanie alkoholizmowi),

- Modernizacja pomieszczeń Poradni Leczenia Uzależnień w Szpitalu Specjalistycznym im. L. Rydygiera w Krakowie – 200 000 zł (całość z rozdziału 85154 – przeciwdziałanie alkoholizmowi),
- Przebudowa, rozbudowa i modernizacja Wojewódzkiego Szpitala Psychiatrycznego w Andrychowie – 1 342 879 zł (całość z rozdziału 85154 – przeciwdziałanie alkoholizmowi).

Zadanie 2.5. Wspieranie oraz rozwój lecznictwa oraz pomocy dla dzieci i młodzieży z FAS i ich rodzin.

W 2017 r. została podpisana umowa pomiędzy Zarządem Województwa Małopolskiego i Wojewódzkim Specjalistycznym Szpitalem Dziecięcym im. św. Ludwika w Krakowie. W latach 2018 -2020 r. prowadzone były prace inwestycyjne /roboty budowlane celem powstania kompleksowego Centrum z pełnym zapleczem diagnostyczno – leczniczym. Małopolskie Centrum Pediatrii i Kompleksowego Leczenia Dzieci z FASD zajmuje się kompleksową diagnostyką i leczeniem dzieci z FASD (poalkoholowe spektrum zaburzeń rozwojowych) i stanowi integralną część Wojewódzkiego Specjalistycznego Szpitala Dziecięcego im. św. Ludwika w Krakowie.

Inwestycja objęła przebudowę i modernizację zabytkowego obiektu Wojewódzkiego Szpitala Dziecięcego im. św. Ludwika w Krakowie. W jej zakres weszły roboty budowlane (m.in. nadbudowa kondygnacji i przystosowanie poddasza na oddziały specjalistyczne i zmiany funkcjonalno-organizacyjne), konserwatorskie, modernizacyjne, a także zakup aparatury medycznej i wyposażenia Centrum. Na inwestycję, która kosztowała łącznie ponad 40 mln zł, złożyło się: dofinansowanie z Unii Europejskiej - ok. 28 mln zł, dofinansowanie z budżetu państwa - blisko 2 mln zł oraz z budżetu Województwa Małopolskiego - niemal 3,5 mln zł, a także środki własne szpitala - 7,4 mln zł. Dofinansowanie pochodziło ze środków Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Małopolskiego na lata 2014-2020, Oś Priorytetowa 12. Infrastruktura Społeczna, Działanie 12.1. Infrastruktura Ochrony Zdrowia, Poddziałanie 12.1.2. Regionalna Infrastruktura Ochrony Zdrowia z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego.

Zadanie 2.6. Udzielanie wsparcia w zakresie rehabilitacji, postrehabilitacji oraz readaptacji społeczno-zawodowej osobom uzależnionym oraz współuzależnionym w trakcie jak i po zakończeniu leczenia odwykowego

Województwo Małopolskie w ramach otwartego konkursu ofert na realizację zadań publicznych w dziedzinie profilaktyki i przeciwdziałania uzależnieniom udzieliło dotacji dla organizacji pozarządowej, która w ramach powyższego zadania zrealizowała poniższe projekty.

1 Projekt
<p>Nazwa Podmiotu: Stowarzyszenie MONAR Ośrodek Leczenia Terapii i Rehabilitacji Osób Uzależnionych z Nawrotami Choroby w Krakowie ul. Nadbrzezie 25, 31-983 Kraków.</p> <p>Tytuł zadania: „Obozy rehabilitacyjne dla absolwentów”</p> <p>Kwota umowy: 18 834 zł (w tym 15 000 zł rozdziału 85154 – przeciwdziałanie alkoholizmowi).</p> <p>Odbiorcy: Osoby uzależnione, będące w nawrocie choroby bądź zagrożone nawrotem aktualnie przebywające w Ośrodku i absolwenci programu terapii.</p> <p>Działania:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zorganizowano dwa turnusy rehabilitacyjne czterodniowy i trzydniowy dla grupy ok. 40 osób w Zakopanem,

- przeprowadzono warsztaty w grupach terapeutycznych metodą psychodramy, zrealizowano także m.in. następujące tematy: „Co to dla mnie zdrowy styl życia”, „Moja trzeźwość a mój styl życia”, „Umiejętność planowania i spędzania wolnego czasu elementem trzeźwienia”

- zorganizowano wycieczki po Zakopanem.

Głównym i podstawowym celem programu była zmiana postawy życiowej pacjenta /absolwenta z biernej na aktywną, nauczenie zdrowego stylu życia, poprawę jakości życia i maksymalne włączenie społeczne zmniejszające ryzyko powrotu do czynnego uzależnienia. Ponadto zintegrowano pacjentów i absolwentów, wypracowano większą motywację do leczenia i życia bez uzależnień, zaprezentowano sposoby aktywnego spędzania wolnego czasu, odkrywania zainteresowań, świadomego życia bez nałogów i unikania ryzykownych zachowań, uwrażliwiono na kontakt z przyrodą, sztuką, historią.

2 Projekt

Nazwa Podmiotu: Stowarzyszenie MONAR Ośrodek Leczenia Terapii i Rehabilitacji Osób Uzależnionych z Nawrotami Choroby w Krakowie, ul. Nadbrzezie 25, 31-983 Kraków

Tytuł zadania: „Trzeźwienie to ROZWÓJ”

Kwota umowy: 22 021 zł (w tym 16 000 zł rozdziału 85154 – przeciwdziałanie alkoholizmowi).

Odbiorcy: Absolwenci ośrodków TRZEŹWIENIE TO ROZWÓJ, którzy ukończyli pełen cykl leczenia stacjonarnego krótkoterminowego (6 - 7miesiący).

Działania:

- Grupa wsparcia – łącznie 39 godzin, w której wzięło udział 5 osób,
- Treningi konstruktywnych zachowań – łącznie 39 godzin treningów, w których wzięło udział 17 osób
- Konsultacje indywidualne – ponad 100 konsultacji dla 15 osób
- Interwencje kryzysowe – 63 interwencje, z których skorzystało 36 osób.

Głównym celem programu była zmiana postawy życiowej absolwenta z biernej na aktywną, nauczenie zdrowego stylu życia, poprawę jakości życia i włączenie społeczne zmniejszające ryzyko powrotu do czynnego uzależnienia.

3 Projekt

Nazwa Podmiotu: Stowarzyszenie MONAR, Małopolski Zespół Hosteli Socjalno-Readaptacyjnych Monar, ul. Sadowa 117a, 32-020 Wieliczka

Tytuł zadania: „Nowa szansa, nowe życie”- Hostel readaptacyjny

Kwota umowy: 17 285 zł (w tym 15 000 zł rozdziału 85154 – przeciwdziałanie alkoholizmowi).

Odbiorcy: Osoby wykluczone społecznie, uzależnione po przebytej terapii. Dostęp do projektu mają absolwenci z całej Polski, którzy ukończyli leczenie w placówkach znajdujących się na terenie Krakowa.

Działania:

- Grupa wsparcia – wspomaganie w trudnych sytuacjach oraz uczenie potrzebnych umiejętności życiowych, działaniem objęto 32 osoby,
- Grupa nt. nawrotów choroby prowadzona w formie warsztatów, działaniem objęto 32 osoby,
- Indywidualne wsparcie procesu readaptacji – liczba odbiorców 32 osoby,

- Interwencje kryzysowe – prowadzone w formie indywidualnych sesji, polegające na wsparciu, ocenie stanu klienta i rozmiaru kryzysu, działaniem objęto 32 osoby,
- Warsztaty i grupy rozwoju osobistego – działania służące kształtowaniu określonych umiejętności i rozwojowi osobistemu, liczba odbiorców 32 osoby,
- Warsztaty umiejętności psychospołecznych, służące kształtowaniu określonych umiejętności społecznych i zawodowych, liczba uczestników 32 osoby.

Głównym celem była adaptacja społeczna osób uzależnionych w przewycięzaniu trudnej sytuacji życiowej, osiągnięcie pełnej samodzielności w realizacji własnych potrzeb. Utrzymanie zmian po terapii leczenia uzależnień. Zwiększenie dostępności i rozszerzenie oferty pomocy osobom zagrożonym nawrotami choroby, uzależnionym od środków psychoaktywnych poprzez wspieranie istniejącego projektu dla osób uzależnionych. Umożliwienie płynnego przejścia do środowiska na zewnątrz oraz rozwój umiejętności prawidłowego funkcjonowania w rolach społecznych.

4.3 Cel operacyjny nr 3 - Rozwój oraz wzmacnianie współpracy z instytucjami oraz osobami działającymi na rzecz rozwiązywania problemów społecznych i uzależnień, w tym behawioralnych

Zadanie 3.1. Organizowanie narad, szkoleń i konferencji w celu wymiany doświadczeń, promowania dobrych praktyk oraz podjęcia wspólnych działań na rzecz profilaktyki i leczenia uzależnień.

Uchwałą Nr 41/15 Zarządu Województwa Małopolskiego z dnia 20 stycznia 2015 roku (z późn. zm.) powołana została Małopolska Rada ds. Przeciwdziałania Uzależnieniom. Małopolska Rada ds. Przeciwdziałania Uzależnieniom składająca się z przedstawicieli reprezentujących różne instytucje publiczne, stanowi istotny organ opiniodawczo-doradczy w zakresie monitorowania i koordynowania realizacji poszczególnych celów operacyjnych wojewódzkich programów w obszarze uzależnień, tj. Małopolskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na lata 2014-2021 oraz Małopolskiego Programu Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2014-2021. W 2020 roku z uwagi na sytuację epidemiologiczną związaną z rozprzestrzenianiem się koronawirusa SARS-Co.V-2 spotkania Rady nie odbyły się. W dniu 29 grudnia 2020 roku odbyło się spotkanie robocze online z przedstawicielami Rady, na którym omówiono kwestię organizacji prac nad nową edycją Małopolskiego Programu Przeciwdziałania Uzależnieniom.

Zadanie 3.3. Wspieranie WOTUW w realizacji zadań statutowych - zarządzanie i koordynacja Programu.

Corocznie Województwo Małopolskie wspiera finansowo Wojewódzki Ośrodek Terapii Uzależnień i Współuzależnienia w Krakowie (WOTUW) celem realizacji zadań pozaleczniczych określonych w Rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 25 czerwca 2012 r. w sprawie organizacji, kwalifikacji personelu, sposobu funkcjonowania i rodzajów podmiotów leczniczych wykonujących świadczenia stacjonarne i całodobowe oraz ambulatoryjne w sprawowaniu opieki nad uzależnionymi od alkoholu oraz sposobu współdziałania w tym zakresie z instytucjami publicznymi i organizacjami społecznymi. Poniżej zestawiono tabelaryczne ujęcie wszystkich zrealizowanych zadań pozaleczniczych przez WOTUW oraz przekazanych środków w 2020 r. przez województwo – tabela 11.

Tabela 11. Zrealizowane zadania pozalecnicze przez WOTUW i wydatkowane kwoty w 2020 r.

Lp.	Zadanie	Wydatkowana kwota w zł
1.	Realizowanie zapotrzebowania dla jednostek wchodzących w skład WOTUW (materiały dydaktyczne, biurowe, środki ochrony)	8 495,35 zł
2.	<p>1. Wizytacje w Placówkach Leczenia Uzależnień</p> <p>2. Przeprowadzenie szkolenia online pn. „ Podstawowe zagadnienia z zakresu uzależnienia od internetu Szkolenie skierowane było do terapeutów, którzy pracują z osobami uzależnionymi od alkoholu. Celem szkolenia było zapoznanie uczestników z zagadnieniem uzależnień od internetu, uzależnień behawioralnych, trudnościami diagnostycznymi. Poruszany był problem specyfiki pracy oraz form oddziaływań terapeutycznych wobec pacjentów z tymi uzależnieniami. Szkolenie miało charakter warsztatu z elementami wykładu. Szkolenie odbyło się w dniach 14-16 grudnia 2020 r. w ilości 14 godzin. Liczba uczestników 16 osób.</p> <p>3. Zorganizowanie konferencji online dla pedagogów, wychowawców i nauczycieli pn.” Problemy dzieci i młodzieży w okresie pandemii Profilaktyka uzależnień – wsparcie dla nauczycieli”. Konferencja skierowana była do nauczycieli, pedagogów, wychowawców, a jej celem a jej celem było doskonalenie kompetencji wobec rosnących wyzwań w zakresie uzależnień w pracy wychowawczej dyrektorów szkół, wychowawców, nauczycieli i pedagogów. Konferencja odbyła się w dniu 8 grudnia 2020 r. Liczba uczestników 70 osób.</p> <p>4. Zorganizowanie konferencji online dla studentów i nauczycieli pn. ”Człowiek w orbicie współczesnych zagrożeń – pomoc, profilaktyka i terapia w czasie pandemii”. Konferencja skierowana była do studentów pedagogiki, a jej celem było a jej celem było podniesienie kompetencji w zakresie profilaktyki uzależnień, nauczycieli, pedagogów i studentów Konferencja odbyła się w dniu 3 grudnia 2020 r. Liczba uczestników 170 osób.</p> <p>5. Współorganizacja szkolenia pn. „Podstawowe zagadnienia z zakresu uzależnień od gier hazardowych”. Szkolenie skierowane było do terapeutów uzależnień. Celem szkolenia było zapoznanie Uczestników z zagadnieniem uzależnień behawioralnych. Co rozumiemy pod pojęciem uzależnienie behawioralne ? Na czym polega trudność diagnostyczna? Poruszany był problem specyfiki pracy oraz form oddziaływań terapeutycznych wobec pacjentów z tymi uzależnieniami. Szkolenie miało charakter warsztatu z elementami wykładu. Szkolenie odbyło się w dniach 12-13 grudnia 2020 r. w ilości 14 godzin. Liczba uczestników 8 osób.</p> <p>6. Bieżąca współpraca z Gminnymi Komisjami Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.</p>	8 856,09 zł
3.	<p>1. Superwizje kliniczne. Łączna liczba placówek objętych superwizją: 23 w tym: Andrychów, Brzeszcze, Brzesko, Bochnia, Gorlice, Kraków (13 placówek), Limanowa, Nowy Targ, Nowy Sącz, Tarnów, Tuchów.</p> <p>2. Zebrane zapotrzebowanie od placówek leczenia odwykowego dotyczące tematyki szkoleń.</p> <p>3. Prowadzenie staży dla terapeutów w programie certyfikacji.</p> <p>4. Kontynuacja działalności szkoleniowej MOSTU.</p> <p>5. Obsługa od strony organizacyjnej poszczególnych zjazdów szkolenia Studium Psychoterapii Uzależnień (SPU) 2020/2021. Stały kontakt z Kierownikiem</p>	43 380,00 zł

Lp.	Zadanie	Wydatkowana kwota w zł
	<p>merytorycznym i kadrami MOSTU. Przygotowywanie materiałów szkoleniowych dla uczestników szkolenia, obsługa finansowa szkolenia. W Szkoleniu SPU 2021-2021 wzięło udział 22 osób.</p> <p>Czas trwania szkolenia: 24.02.2020 – 10.12.2021 - SPU obejmuje 650 godzin zajęć warsztatowo - teoretycznych zaplanowanych do zrealizowania podczas dziewiętnastu zjazdów podzielonych na cztery semestry.</p> <p>6. Zebranie wniosków dla PARPA o dofinansowanie od osób szkolących się z terenu województwa małopolskiego, koordynacja pod względem merytorycznym.</p> <p>7. Przygotowanie i przesłanie wniosków do PARPA, współpraca z PARPA dot. realizacji tych wniosków. Obsługa przekazanych środków ze strony PARPA.</p>	
4.	<p>1. Zorganizowanie i realizacja zajęć w formie warsztatu: Rozwój umiejętności interpersonalnych u osób z zaburzeniami psychicznymi uzależnionych od alkoholu w abstynencji - „Czuję więc jestem ! ” dla osób bezdomnych w mieszkaniu chronionym przy ulicy. Kobierzyńskiej 60/56. Cele szkolenia: Proponowany program- Rozwój umiejętności interpersonalnych u osób z zaburzeniami psychicznymi uzależnionych od alkoholu w abstynencji – „Czuję więc jestem !” stanowi konkretną pomoc udzieloną przez specjalistów psychoterapii uzależnień dla użytkowników mieszkania chronionego dla uzależnionych mężczyzn. Jest inicjatywą służącą rozwojowi tego typu form wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi uzależnionymi od alkoholu, którzy dzięki podejmowanym działaniom utrzymują abstynencję, trzeźwieją i utrzymują się w mieszkaniu chronionym, a tym samym mają możliwość podlegać celom mieszkania chronionego: przygotowanie do pełnej samodzielności poprzez doskonalenie umiejętności prowadzenia samodzielnego gospodarstwa domowego, radzenia sobie z problemami codziennego życia, rozporządzania posiadanymi środkami finansowymi, integracja ze środowiskiem poprzez rozwój umiejętności prawidłowego wchodzenia w relacje społeczne, zdobycie kwalifikacji zawodowych, poszukiwania pracy i pozyskania samodzielnego mieszkania, nabycie umiejętności samodzielnego wykorzystywania czasu wolnego, poprawa jakości życia, w tym stanu zdrowia oraz utrzymanie abstynencji i trzeźwienia, rozwijanie i utrwalanie poczucia odpowiedzialności za własne życie, ponoszenie konsekwencji własnych decyzji i działań, nabycie realnego postrzegania rzeczywistości, przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu; stygmatyzacji; marginalizacji i izolacji. Termin szkolenia 11-15 grudnia 2020 r. Liczba godzin 12. Ilość uczestników 5.</p> <p>2. Zakup książek dla mieszkania chronionego dla mężczyzn przy ul. Kobierzyńskiej 60/56 i dla kobiet na terenie Szpitala Klinicznego im. dr J. Babińskiego</p>	2 491,34 zł
5.	<p>1. Działalność bieżąca WOTUW: uczestnictwo członków zespołu WOTUW w konferencjach, szkoleniach, naradach (delegacje)</p> <p>2. Bieżąca obsługa administracyjna WOTUW (Wykonywanie kserokopii, usługi pocztowe)</p> <p>3. Obsługa strony internetowej WOTUW.</p> <p>4. Zbieranie i opracowywanie danych, raportów, statystyk dot. funkcjonowania placówek leczenia odwykowego w woj. małopolskim</p>	14 471,04 zł

Lp.	Zadanie	Wydatkowana kwota w zł
	5. Działalność informacyjna dot. placówek w woj. małopolskim i ich ofert. 6. Przygotowanie materiałów informacyjnych dla telewizji dot. działalności WOTUW oraz leczenia odwykowego w woj. małopolskim	
6.	1. Współpraca z Fundacją Pomocy Chorym Psychiczenie im. Tomasza Deca i Stowarzyszeniem Krakowskim Towarzystwem Medycznym w obszarze uzależnień, konsultacje/ spotkania celem tworzenia i realizacji wspólnych projektów. 2. Ministerstwo Zdrowia. Sporządzenie rocznej informacji o zrealizowanych lub podjętych zadaniach z zakresu Zdrowia Publicznego. 3. Zbieranie i opracowywanie danych na zlecenie Urzędu Marszałkowskiego dot. zrealizowanych wskaźników przez placówki leczenia uzależnień i WOTUW w 2020 r. z Małopolskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na lata 2014-2021. 4. Współpraca z PARPA w zakresie prowadzenia badań ankietowych placówek leczenia uzależnienia od alkoholu i współuzależnienia/leczenia uzależnień w Polsce. 5. Monitorowanie, prowadzenie bazy placówek leczenia odwykowego z województwa małopolskiego dot. realizacji raportu dla PARPA nt. działań pozaleczniczych WOTUW 2020 r. 6. Bieżąca współpraca z Sądami Rejonowymi. 7. Monitorowanie i realizacja zadań wynikających z procedury dot. kandydatów na biegłych sądowych w przedmiocie uzależnienia od alkoholu: rozpatrzono 2 wnioski o przedłużenie kadencji biegłego sądowego w przedmiocie uzależnienia.	347,68 zł
7.	Realizacja zadań pozaleczniczych WOTUW	74 578,45 zł
8.	Obsługa finansowo-księgowo, administracyjna oraz prawna	16 900,05 zł
Razem:		169 520,00 zł

Źródło: Opracowanie Departamentu Rodziny, Zdrowia i Spraw Społecznych na podstawie zrealizowanych zadań do realizacji przez WOTUW w 2020 r.

Zadanie 3.4 Wspieranie działalności punktów konsultacyjnych, środowisk samopomocowych, abstynenckich oraz duszpasterstw trzeźwości.

Województwo Małopolskie w ramach otwartego konkursu ofert na realizację zadań publicznych w dziedzinie profilaktyki i przeciwdziałania uzależnieniom udzieliło dotacji dla organizacji pozarządowej, która w ramach powyższego zadania zrealizowała poniższe projekt.

1 Projekt
<p>Nazwa Podmiotu: Krakowskie Stowarzyszenie Terapeutów Uzależnień, ul. Wielicka 73, 30-552 Kraków</p> <p>Tytuł zadania: „Wzmacnianie więzi – przeciwdziałanie uzależnieniu” – Punkt Konsultacyjny oraz grupy treningowe dla rodziców z dziećmi zagrożonymi zachowaniami ryzykownymi w obszarze używania substancji psychoaktywnych oraz zachowań nałogowych.</p> <p>Kwota umowy: 18 274 zł (w tym 16 000 zł rozdziału 85154 – przeciwdziałanie alkoholizmowi).</p> <p>Odbiorcy: Dzieci i młodzieży w wieku 12-18 lat z problematyką uzależnienia od alkoholu i innych środków psychoaktywnych oraz podejmowaniem zachowań nałogowych (szczególnie korzystających z nowoczesnych technologii) oraz ich rodzice.</p>

Działania:

- Konsultacje dla dzieci i młodzieży, z których skorzystało 60 osób (23 dzieci i młodzieży oraz 37 rodziców). W ramach Punktu Konsultacyjnego odbyło się 100 godzin dyżurów prowadzonych przez specjalistów terapii uzależnień.
- Grupa treningowa dla rodziców dzieci zagrożonych problemem uzależnień. Łącznie 16 godzin pracy treningowej, w której wzięło udział 10 uczestników.

Celem projektu było wzmacnianie czynników chroniących przed rozwojem problemów związanych z użyciem środków psychoaktywnych oraz ograniczanie, osłabianie czynników ryzyka u dzieci i młodzieży, wzmacnianie i rozwijanie umiejętności komunikacyjnych pomiędzy rodzicami a dziećmi, ograniczenie zachowań ryzykownych podejmowanych przez dzieci/młodzież w obszarze sięgania po środki psychoaktywne czy podejmowanie zachowań nałogowych, szczególnie w obszarze korzystania z nowoczesnych technologii, zmniejszenie ryzyka rozwoju uzależnień od środków psychoaktywnych oraz rozwoju zaburzeń osobowości i tendencji autoagresywnych u dzieci.

Zadanie 3.5. Wspieranie i udzielanie pomocy samorządom gminnym w realizacji zadań w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych.

W dniu 27 listopada 2020 r. odbyła się konferencja online dla Pełnomocników Gminnych ds. Uzależnień powołanych przez Wójtów (Burmistrzów, Prezydentów Miast) z terenu Małopolski przy współpracy z Ekspertem Wojewódzkim ds. Informacji o Narkotykach i Narkomanii Województwa Małopolskiego. Celem konferencji było podniesienie kompetencji osób realizujących zadania związane z problematyką uzależnień. W spotkaniu wzięło udział ponad 40 uczestników. Konferencję otworzył Pan Łukasz Smółka Wicemarszałek Województwa Małopolskiego. Podczas narady zostały zaprezentowane wykłady oraz przeprowadzone warsztaty o tematyce: Europejski Raport Narkotykowy 2020 a sytuacja w Polsce, Planowane zmiany legislacyjne w programach przeciwdziałania uzależnieniom, Wpływ COVID-19 na system pomocy osobom uzależnionym w Polsce i w Europie, Wyniki ESPAD 2019 i płynące z badania wnioski dla profilaktyki, Zasady zlecania zadań z zakresu przeciwdziałania uzależnieniom w świetle obowiązujących przepisów.

Zadanie 3.8 Rozwijanie i inicjowanie współpracy regionalnej, krajowej i międzynarodowej – upowszechnianie dobrych praktyk

WOTUW w ramach otrzymanej dotacji przez Województwo Małopolskie współpracował z Państwową Agencją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Urzędem Marszałkowskim Województwa Małopolskiego, sądami rejonowymi, z Fundacją Pomocy Chorym Psychiczenie im. Tomasza Deca i Stowarzyszeniem Krakowskim Towarzystwem Medycznym w obszarze uzależnień, konsultacje/ spotkania celem tworzenia i realizacji wspólnych projektów.

Województwo Małopolskie przy współpracy z partnerami tj. Komendą Wojewódzką Policji w Krakowie, Naukową i Akademicką Siecią Komputerową - Państwowym Instytutem Badawczym oraz Małopolskim Centrum Doskonalenia Nauczycieli kontynuowało realizację projektu edukacyjnego pn. „Zagrożenia w sieci – profilaktyka, reagowanie”.

W 2020 roku z budżetu województwa przeznaczono na ten projekt kwotę w wysokości 128 615,60 zł. W ramach tych środków zakupiono i przekazano Komendzie Wojewódzkiej Policji w Krakowie materiały promocyjne z logo projektu oraz publikacje, ulotki i broszury opracowane

przez ekspertów z Naukowej i Akademickiej Sieci Komputerowej - Państwowego Instytutu Badawczego, które następnie będą dystrybuowane przez policjantów w trakcie zajęć edukacyjnych z beneficjentami.

W ramach realizacji projektu przeprowadzono we wrześniu kampanię społeczną w internecie pn. "Rodzina w trybie OFFline - Razem. Blisko. Odpowiedzialnie" adresowaną do rodziców i opiekunów, której tematyka związana była z nadmiernym i niewłaściwym wykorzystaniem nowoczesnych technologii w codziennym życiu.

W 2020 roku w ramach realizacji projektu kadra małopolskiej policji odwiedziła 440 szkół podstawowych, podczas których spotkała się z 28 636 uczniami (991 spotkań), 2227 rodzicami (43 spotkania) oraz 1706 nauczycielami i pedagogami (646 spotkań). Ponadto policjanci dotarli do 139 innych publicznych placówek m.in specjalnych ośrodków szkolno-wychowawczych, świetlic wiejskich, ośrodków szkolenia nauczycieli, bibliotek publicznych, schronisk młodzieżowych, urzędów gmin czy klubów seniora itp. gdzie przeprowadzili łącznie 608 spotkań o tematyce bezpiecznego korzystania z zasobów internetu.

Zadanie 3.9. Prowadzenie i rozwijanie strony internetowej województwa małopolskiego dotyczącej profilaktyki, w tym umieszczanie banku rekomendowanych programów w obszarze uzależnień.

Województwo Małopolskie prowadziło działalność informacyjną nt. organizowanych wydarzeń/ kampanii/ akcji profilaktycznych w obszarze uzależnień odbywających się na terenie województwa małopolskiego poprzez zamieszczanie ich na stronie www.profilaktykawmalopolsce.pl (665 663 odwiedzających stronę w 2020 r.) oraz www.malopolska.pl.

5. Podsumowanie

W 2020 roku realizowane były działania dotyczące wszystkich założonych celów operacyjnych. Realizacja programu dotyczyła każdego obszaru wsparcia osób uzależnionych poprzez profilaktykę, pomoc w ich reintegracji społeczno-zawodowej oraz nawiązywanie współpracy pomiędzy różnymi instytucjami celem wsparcia systemu leczenia uzależnień.

W roku 2020 odnotowano wzrost środków finansowych przeznaczonych przez Małopolski Oddział Wojewódzki Narodowego Funduszu Zdrowia na leczenie uzależnień i współuzależnień na terenie województwa małopolskiego. W 2020 roku wydatkowano na ten cel kwotę 44 051 736,59 zł, a w 2020 roku była to kwota 45 966 702,79 zł. Największe nakłady finansowe w 2020 roku przeznaczone były na leczenie stacjonarne w dalszej kolejności na ambulatoryjne, a następnie na świadczenia udzielane w trybie dziennym.

Samorząd Województwa w 2020 roku na realizację wszystkich zadań w obszarze uzależnień przeznaczył łącznie kwotę 2 830 728,29 zł, w tym 2 691 112,69 zł z dochodów z tytułu zezwoleń na obrót hurtowy napojami alkoholowymi oraz 139 615,60 zł z budżetu województwa. Z kolei samorządy gminne Województwa Małopolskiego w 2020 na przeciwdziałanie alkoholizmowi i zwalczanie narkomanii wydatkowały kwotę w wysokości 62 697 776,13 zł (z tego 60 882 455,55 zł na realizację gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz 1 815 320,58 zł na realizację gminnych programów

przeciwdziałania narkomanii) co w skali kraju uplasowało Małopolskę na trzecim miejscu. Środki zostały przeznaczone na działania związane z profilaktyką uzależnień od substancji psychoaktywnych.

6. Efekty działań podejmowanych przez Samorząd Województwa Małopolskiego w 2020 roku na rzecz profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych.

W 2020 r. Samorząd Województwa realizując cele operacyjne Małopolskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych wspierał działania profilaktyczne oraz edukacyjne wśród dzieci, młodzieży i dorosłych w obszarze problematyki alkoholowej. Realizowane były działania na rzecz rozwoju pomocy osobom uzależnionym od alkoholu, w tym od uzależnień behawioralnych. Rozwijana oraz wzmacniana była współpraca z instytucjami oraz osobami działającymi na rzecz rozwiązywania problemów społecznych i uzależnień, w tym behawioralnych.

Cele operacyjne, w ramach środków finansowych budżetu województwa realizowane były poprzez ogłoszenie konkursu ofert na realizację zadań z zakresu zdrowia publicznego w obszarze uzależnień czy dofinansowanie projektów w ramach tzw. „małych grantów”. Jednocześnie zostały dofinansowane działania pozamedyczne realizowane przez Wojewódzki Ośrodek Terapii Uzależnienia i Współuzależnienia w Krakowie oraz poprzez wsparcie rozwoju placówek leczenia uzależnień.

Podjęte działania przełożyły się na:

- Integrację i reintegrację społeczną osób opuszczających jednostki penitencjarne używających szkodliwie lub uzależnionych od substancji psychoaktywnych bądź uzależnień behawioralnych m.in. poprzez wsparcie w powrocie do funkcjonowania w warunkach wolnościowych, oddziaływania korekcyjno-edukacyjne i pomocowe wsparcie dla członków ich rodzin, w tym dzieci,
- Prowadzenie oraz wsparcie kampanii edukacyjnej w obszarze prowadzenia pojazdów pod wpływem alkoholu i innych środków psychoaktywnych skierowanej do szerokiej grupy społecznej w 27 gminach województwa małopolskiego oraz kampanii edukacyjnej o FAS/FASD skierowanej do nauczycieli, wychowawców i uczniów szkół średnich oraz uczestników kursów w diecezjalnych poradniach przedmałżeńskich,
- Objęcie wsparciem grupy dzieci i młodzieży szkodliwie używających, uzależnionych lub zagrożonych uzależnieniem od substancji psychoaktywnych poprzez spotkania ze specjalistą terapii uzależnień, zajęcia warsztatowe, interwencje kryzysowe, treningi umiejętności społecznych, mające na celu zmotywowanie ich do ograniczenia podejmowania zachowań ryzykownych, nabycie umiejętności społecznych, oraz wsparcie ich rodziców/opiekunów prawnych poprzez edukację, wzrost umiejętności rodzicielskich, umiejętności reagowania w sytuacjach sięgania przez dziecko po substancje psychoaktywne,
- Objęcie programami profilaktycznymi grupy młodzieży szkolnej, rodziców, oraz nauczycieli, pedagogów, pracowników placówek opiekuńczo-wychowawczych poprzez zwiększenie świadomości i wiedzy na temat skutków sięgania po substancje psychoaktywne w młodym wieku, a przy tym wzmocnienie czynników chroniących,
- Wsparcie działalności Punktu Konsultacyjnego dla dzieci i młodzieży z problematyką uzależnienia od alkoholu i innych środków psychoaktywnych oraz podejmowaniem zachowań nałogowych oraz ich rodziców,

- Wsparcie na rzecz przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu osób uzależnionych, będących w nawrocie choroby bądź zagrożonych nawrotem, poprzez zmianę postawy życiowej z biernej na aktywną, integrację, nauczanie zdrowego stylu życia i włączenie społeczne,
- Adaptację społeczną osób uzależnionych w przewyciężaniu trudnej sytuacji życiowej, osiągnięcie pełnej samodzielności, podniesienie kwalifikacji zawodowych, utrzymanie zmian po terapii leczenia uzależnień poprzez zapewnienie mieszkania na okres jednego roku,
- Poprawę warunków leczenia pacjentów i pracy personelu poprzez rozwój czterech placówek leczenia uzależnień od środków psychoaktywnych stacjonarnych i ambulatoryjnych tj. zakup niezbędnego sprzętu, remont, modernizacja, rozbudowa oddziału dziennego, oddziału detoksykacji i leczenia uzależnień, poradni leczenia uzależnień,
- Zwiększenie kompetencji zawodowych nauczycieli, studentów pedagogiki poprzez udział w konferencjach w obszarze profilaktyk uzależnień,
- Rozwój kadr poprzez organizację szkoleń dla Pełnomocników Gminnych ds. Uzależnień działających w gminach województwa małopolskiego, szkoleń dla terapeutów uzależnień, superwizji dla zespołów terapeutycznych w 23 placówkach leczenia uzależnień w 11 gminach Małopolski,
- Diagnozowanie problemów i zjawisk społecznych istotnych w obszarze problematyki alkoholowej poprzez zlecenie badania pn. Analizy trendów zgłaszalności do leczenia z powodu problemu narkotyków i narkomanii oraz problemu alkoholowego w województwie małopolskim” na przestrzeni lat 2010-2018.

Wyznaczone cele i zadania w ramach następnej edycji Małopolskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, w kolejnych latach będą koncentrować się na:

- Kontynuacji działań profilaktycznych skierowanych do młodzieży jak i dorosłych, mając na uwadze różne grupy społeczne zagrożone uzależnieniem od alkoholu oraz uzależnieniami behawioralnymi,
- Wspieraniu działań, kampanii oraz programów ograniczających picie ryzykowne i szkodliwe,
- Wspieraniu działalności organizacji pozarządowych i innych podmiotów w obszarze profilaktyki alkoholowej, problemowej, rodzinnej oraz na rzecz przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu,
- Wspieraniu i udzielaniu pomocy samorządom gminnym w realizacji zadań w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych poprzez organizację szkoleń/narad dla pełnomocników gminnych ds. uzależnień GKRPA,
- Prowadzeniu działań podnoszących kwalifikacje zawodowe pracowników merytorycznych lecznictwa odwykowego,
- Wzmocnieniu współpracy międzyinstytucjonalnej na rzecz realizacji wspólnych przedsięwzięć, wymianie informacji na temat możliwości jakimi dysponują konkretne instytucje w kontekście pomocy osobom uzależnionym i współuzależnionym.

7. Monitoring realizacji programu

Monitoring programu dokonywany jest corocznie poprzez weryfikację zrealizowanych wskaźników. Za rok 2020 otrzymano dane ze 155 gmin województwa małopolskiego, 16

powiatów, Wydziału Polityki Społecznej Małopolskiego Urzędu Wojewódzkiego, Wojewódzkiego Ośrodka Terapii Uzależnień i Współuzależnienia w Krakowie, placówek leczenia uzależnień, Kuratorium Oświaty w Krakowie, Wojewódzkiej Komendy Policji w Krakowie, Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej w Krakowie, Miejskiego Centrum Profilaktyki Uzależnień w Krakowie oraz z organizacji pozarządowych. Monitoring ma na celu sprawdzenie czy osiągnęte są założone cele oraz wyznaczone zadania – tabela 12.

Tabela 12. Zrealizowane wskaźniki w 2020 roku w ramach celów oraz zadań Małopolskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na lata 2014-2021.

Cel	Zadania	Wskaźniki	Realizatorzy	2020 rok
Cel 1 Wspieranie działań profilaktycznych oraz edukacyjnych wśród dzieci, młodzieży i dorosłych w obszarze problematyki alkoholowej	1.1. Wspieranie działalności organizacji pozarządowych i innych podmiotów w obszarze profilaktyki alkoholowej, problemowej, rodzinnej oraz na rzecz przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu	Liczba organizacji pozarządowych działających w obszarze profilaktyki alkoholowej, problemowej, rodzinnej oraz na rzecz przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu	Samorząd Województwa, Samorządy Powiatowe, Samorządy Gminne, Organizacje Pozarządowe	Samorząd Województwa: W 2020 roku do Departamentu Rodziny, Zdrowia i Spraw Społecznych wpłynęły 24 oferty konkursowe w obszarze przeciwdziałania uzależnieniom, w tym 1 oferta została wycofana na wniosek Oferenta przed upływem terminu składania ofert Powiaty: 79 Gminy: 482
		Liczba projektów realizowanych w ramach konkursów grantowych		Samorząd Województwa: 2 (tzw. mały granty") Gminy: 232
		Liczba pozostałych projektów realizowanych przy współpracy z organizacjami pozarządowymi		Powiaty: 10 Gminy: 133
		Wysokość nakładów finansowych przeznaczonych na projekty realizowane przez organizacje pozarządowe		Samorząd Województwa: Na konkurs ofert w obszarze przeciwdziałania uzależnieniom przeznaczono łącznie 600 000 zł „małe granty” 11 000 zł Gminy: 8 060 164,36 zł
		Liczba podpisanych umów oraz deklaracji dotyczących współpracy jednostek samorządów terytorialnego z organizacjami pozarządowymi		Samorząd Województwa: 20 (18 konkurs ofert, 2 „mały grant”) Gminy: 380
		Liczba osób objętych zadaniami		Samorząd Województwa: 2 203 Gminy: 28 936
		1.2 Inicjowanie różnych form profilaktyki zintegrowanej jak i rówieśniczej opartej na działaniach liderów młodzieżowych		Liczba projektów realizowanych przez organizacje pozarządowe w ramach konkursów grantowych
	Liczba pozostałych zrealizowanych projektów/ działań		Powiaty: 1 Gminy: 102	
	Liczba zorganizowanych wydarzeń/ warsztatów/ szkoleń /spotkań itp.		Powiaty: 68 Gminy: 377	
	Liczba przeszkolonych osób		Powiaty: 1390 Gminy: 1279	
	Liczba osób objętych zadaniami		Powiaty: 2700	

Cel	Zadania	Wskaźniki	Realizatorzy	2020 rok
				Gminy: 13 974
	1.3 Zwiększenie dostępności i skuteczności form działania placówek wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży	Liczba placówek wsparcia dziennego w formie opiekuńczej	Samorząd Województwa, Samorządy Powiatowe, Samorządy Gminne, Organizacje Pozarządowe	Powiaty: 8 Gminy: 199
		Liczba placówek wsparcia dziennego w formie specjalistycznej		Powiaty: 4 Gminy: 39
		Liczba placówek wsparcia dziennego w formie pracy podwórkowej.		Gminy: 22
		Liczba szkoleń/ warsztatów/ konferencji dla wychowawców placówek wsparcia dziennego		Gminy: 285
		Liczba dzieci i młodzieży korzystających z oferty placówek wsparcia dziennego		Powiaty: 296 Gminy: 9 003
	1.4. Prowadzenie oraz wspieranie profesjonalnych szkoleń i kampanii edukacyjnych skierowanych do różnych grup społecznych z obszaru problematyki alkoholowej oraz przeciwdziałania przemocy domowej	Liczba zorganizowanych/ wspieranych szkoleń oraz kampanii	Samorząd Województwa, Samorządy Powiatowe, Samorządy Gminne, Organizacje Pozarządowe, ROPS, Kuratorium Oświaty, Wydział Polityki Społecznej Małopolskiego Urzędu Wojewódzkiego w Krakowie	Samorząd Województwa: 2 (1- konkurs ofert, 1 - „mały grant”) Powiaty: 45 Gminy: 502 ROPS: 35 Kuratorium Oświaty: 2
		Liczba przeszkolonych osób		Samorząd Województwa: ok. 4 400 WOTUW: 240 Powiaty: 4542 Gminy: 22 950 ROPS: 232
		Liczba rozdyskutowanych materiałów		Samorząd Województwa: 43 tys. (15 tys. ulotek - „mały grant”, 28 tys. Stowarzyszenie Solny Gwarek) Powiaty: 1494 Gminy: 57 959
		Liczba informacji w środkach masowego przekazu		Samorząd Województwa: przekaz o realizowanych projektach przez NGO-s na stronach internetowych oraz profilach społecznościowych, Powiaty: 15 Gminy: 382
	1.5. Diagnozowanie problemów i zjawisk społecznych istotnych	Liczba zrealizowanych lokalnych diagnoz	Samorząd Województwa, Samorządy Powiatowe, Samorządy Gminne, ROPS	Samorząd Województwa (Ekspert Wojewódzki ds. Informacji o Narkotykach i Narkomanii): 1 (badanie przeprowadzone przez Pracownię Badań Inicjatyw Społecznych w Warszawie pn. „Analiza trendów zgłaszalności do leczenia z

Cel	Zadania	Wskaźniki	Realizatorzy	2020 rok
	w obszarze problematyki alkoholowej.			powodu problemu narkotyków i narkomanii oraz problemu alkoholowego w województwie małopolskim” na przestrzeni lat 2010-2018) Powiaty: 11 Gminy: 59
		Liczba opracowanych analiz/raportów		Samorząd Województwa (Ekspert Wojewódzki ds. Informacji o Narkotykach i Narkomanii): 1 Powiaty: 11 Gminy: 61
	1.6. Opracowywanie i upowszechnianie materiałów informacyjno - edukacyjnych z obszaru problematyki alkoholowej	Liczba opracowanych materiałów	Samorząd Województwa, Samorządy Powiatowe, Samorządy Gminne, Organizacje Pozarządowe	Samorząd Województwa: na bieżąco zamieszczano informacje na stronach internetowych województwa: www.profilaktykawmalopolsce.pl Powiaty: 3 Gminy: 9 850
		Liczba rozdyskrebowanych materiałów		Powiaty: 1 Gminy: 36 946
		Lista podmiotów otrzymujących materiały		Gminy: 636 Powiaty: 4
	1.7. Współpraca z mediami w zakresie upowszechnienia wiedzy nt. alkoholizmu, związanych z nim problemów oraz dostępnych form pomocy	Liczba zrealizowanych projektów przy współudziale mediów	Samorząd Województwa, Samorządy Powiatowe, Samorządy Gminne, Placówki Leczenia Uzależnień	Powiaty: 1 Gminy: 85 Placówki Leczenia Uzależnień: 9 (dane z 14 placówek)
		Wykaz mediów, z którymi nawiązano współpracę		Gminy: 3 Placówki Leczenia Uzależnień: 2 -Radio Kraków, RDN – Nowy Sącz (dane z 14 placówek)
	1.8. Monitorowanie i zwiększenie skuteczności egzekwowania prawa w zakresie zakazu sprzedaży napojów alkoholowych osobom niepełnoletnim	Liczba gmin prowadzących monitoring	Samorządy Gminne, Policja	Gminy: 52 Policja: 105
		Liczba gmin prowadzących kontrole punktów sprzedaży		Gminy: 128 Policja: 106
		Liczba przeprowadzonych szkoleń sprzedawców napojów alkoholowych przez gminę		Gminy: 407 Policja: 85
		Liczba uczestników szkoleń		Gminy: 1 317 Policja: 182

Cel	Zadania	Wskaźniki	Realizatorzy	2020 rok
		Liczba odebranych koncesji oraz uchylonych zezwoleń		Gminy: 31 Policja: 3
Cel 2. Rozwój systemu pomocy osobom uzależnionym od alkoholu, w tym od uzależnień behawioralnych	2.1. Wspieranie rozwoju oferty programów pomocy psychologicznej, terapeutycznej, rehabilitacyjnej i psychoterapii dla osób uzależnionych od alkoholu, w tym z podwójną diagnozą lub z innymi dysfunkcjami, współuzależnionych, DDA, ofiar przemocy oraz innych uzależnień behawioralnych w placówkach odwykowych, zakładach karnych.	Liczba wspieranych programów dla pacjentów w placówkach terapii uzależnień, na oddziałach terapeutycznych oraz w zakładach karnych	Samorząd Województwa, Samorządy Powiatowe, Samorządy Gminne, WOTUW, Placówki Leczenia Uzależnień, Podmioty świadczące działalność leczniczą	Powiaty: 7 Gminy: 52 Placówki Leczenia Uzależnień: 4 (dane z 14 placówek)
		Liczba uczestników programów		Powiaty: 38 Gminy: 4 910 Placówki Leczenia Uzależnień: 40 (dane z 14 placówek)
		Nakłady finansowe przeznaczone na wspieranie wszystkich programów pomocowych, w tym redukcji szkód		Powiaty: 26 100 zł Gminy: 4 480 698 zł
		Liczba organizowanych konkursów dla podmiotów leczniczych na prowadzenie dodatkowych programów terapeutycznych		Gminy: 5
	2.2. Rozwój systemu kształcenia zawodowego oraz podnoszenia kwalifikacji pracowników lecznictwa odwykowego oraz instytucji z obszaru rozwiązywania problemów społecznych i uzależnień	Liczba zorganizowanych szkoleń, seminariów i konferencji dla pracowników lecznictwa odwykowego / terapeutów	Samorząd Województwa, Samorządy Powiatowe, Samorządy Gminne, WOTUW, Placówki Leczenia Uzależnień	Powiaty: 2 Gminy: 9 WOTUW: 3 Placówki Leczenia Uzależnień: 1 (dane z 14 placówek)
		Liczba przeszkolonych osób		Powiaty: 3 Gminy: 33 WOTUW: 46 Placówki Leczenia Uzależnień: 46 (dane z 14 placówek)
		Liczba opracowanych materiałów edukacyjnych, publikacji itp.		WOTUW: 1 (Strona internetowa WOTUW) Gminy: 2
		Liczba uczestników staży i praktyk		Powiaty: 5 WOTUW: 8 Placówki Leczenia Uzależnień: 25 (dane z 14 placówek)

Cel	Zadania	Wskaźniki	Realizatorzy	2020 rok
		Liczba szkoleń w ramach programu certyfikacji terapeutów uzależnień, organizowanych przez MOSTU		Powiaty: 1 WOTUW: 1 (Studium Psychoterapii Uzależnień, SPU-2020/2021 obejmuje 650 godzin zajęć warsztatowo – teoretycznych zaplanowanych do zrealizowania podczas dziewiętnastu zjazdów podzielonych na cztery semestry)
		Liczba uczestników szkoleń w ramach programu certyfikacji terapeutów uzależnień, organizowanych przez MOSTU		Powiaty: 1 WOTUW: 22
	2.3. Rozwój placówek leczenia uzależnień od alkoholu, stacjonarnych i ambulatoryjnych dla osób uzależnionych, współuzależnionych, DDA, w tym z podwójną diagnozą lub współwystępującymi innymi dysfunkcjami	Liczba placówek stacjonarnych leczenia uzależnień	Samorząd Województwa, Samorządy Powiatowe, Samorządy Gminne, WOTUW, Placówki Leczenia Uzależnień, Podmioty świadczące działalność leczniczą	Samorząd Województwa: 5 Powiaty: 7 Gminy: 4 WOTUW: 9
Liczba placówek ambulatoryjnych		Powiaty: 12 Gminy: 8 WOTUW: 66 Placówki Leczenia Uzależnień: 13 (dane z 14 placówek)		
Utworzenie placówek leczenia stacjonarnego dla osób z podwójną diagnozą		b.d.		
Powstanie placówek stacjonarnych dla osób uzależnionych ze współwystępującymi innymi dysfunkcjami		b.d.		
Liczba przeprowadzonych konsultacji i superwizji placówek odwykowych		Samorząd Województwa: 23 (przekazana dotacja dla WOTUW, który zlecił przeprowadzenie superwizji w 23 placówkach leczenia uzależnień) Powiaty: 277 Gminy: 29 WOTUW: superwizje w 24 placówkach Placówki Leczenia Uzależnień: 72 (dane z 14 placówek)		
Liczba zatrudnionych w placówkach specjalistów psychoterapii uzależnień, psychiatrów i psychologów		Powiaty: 67 Gminy: 142 WOTUW: Specjaliści psychoterapii uzależnień- 256 Psychiatrzy-61 Psycholodzy-115		

Cel	Zadania	Wskaźniki	Realizatorzy	2020 rok
				Instruktorzy terapii-25 Psychoterapeuci-53 Placówki Leczenia Uzależnień: 117(dane z 14 placówek)
		Nakłady finansowe przeznaczone na zapewnienie odpowiednich warunków lokalowych dla podmiotów wykonujących świadczenia ambulatoryjne		Gminy: 120 121,31 zł Placówki Leczenia Uzależnień: 80 000 zł (dane z 14 placówek)
		Nakłady finansowe przeznaczone na rozwój placówek leczenia uzależnień		Gminy: 19 400 zł WOTUW: 8 495,35 zł Placówki Leczenia Uzależnień: 3 000 zł(dane z 14 placówek)
		Nakłady finansowe poniesione na remont i wyposażenie placówek leczenia uzależnień		Samorząd Województwa: 1 821 592,69 zł na remont oraz zakup niezbędnego sprzętu dla Centrum Terapii Uzależnień oraz oddziału dziennego CTU w Gorlicach, modernizację oddziałów detoksykacji i leczenia uzależnień Szpitala Klinicznego im. dr J. Babińskiego SP ZOZ w Krakowi, modernizację pomieszczeń Poradni Leczenia Uzależnień w Szpitalu Specjalistycznym im. L. Rydygiera w Krakowie, przebudowę, rozbudowę i modernizację Wojewódzkiego Szpitala Psychiatrycznego w Andrychowie Powiaty: 5 650 zł Gminy: 18 712,63 zł
	2.4. Rozwój placówek leczenia uzależnień od alkoholu, stacjonarnych i ambulatoryjnych dla dzieci i młodzieży	Liczba stacjonarnych placówek leczenia uzależnień dla dzieci i młodzieży	Samorząd Województwa, Samorządy Powiatowe, Samorządy Gminne, WOTUW, Placówki Leczenia Uzależnień, Podmioty świadczące działalność leczniczą	Gminy: 2
Liczba ambulatoryjnych placówek leczenia uzależnień dla dzieci i młodzieży		Powiaty: 2 WOTUW: 3 (Szpital w Krynicy Ośrodek Profilaktyki i Terapii Uzależnień (OPiTu) Poradnia Terapii Uzależnień ul. Waryńskiego 1 33-300 Nowy Sącz, Szpital Uniwersytecki w Krakowie Oddział Kliniczny Psychiatrii Dorosłych, Dzieci i Młodzieży Poradnia Leczenia Uzależnień dla Dzieci i Młodzieży ul. Śniadeckich 3 31-531 Kraków, Poradnia dla Dzieci i Młodzieży, Ul. Szpitalna 10, 38-300 Gorlice Placówki Leczenia Uzależnień: 1(dane z 14 placówek)		
Nakłady finansowe przeznaczone na rozwój placówek leczenia uzależnień dla dzieci i młodzieży		Gminy: 6000 zł		
Nakłady finansowe poniesione na		B.d.		

Cel	Zadania	Wskaźniki	Realizatorzy	2020 rok
		remont placówek leczenia uzależnień dla dzieci i młodzieży		
		Liczba przeprowadzonych konsultacji i superwizji placówek uzależnień dla dzieci i młodzieży		Placówki Leczenia Uzależnień: 3(dane z 14 placówek) Powiaty: 3 Gminy: 10
	2.5. Wspieranie oraz rozwój lecznictwa oraz pomocy dla dzieci i młodzieży z FAS i ich rodzin	Liczba poradni leczących dzieci z FAS	Samorząd Województwa, Samorządy Powiatowe, Samorządy Gminne, WOTUW, Placówki Leczenia Uzależnień, Podmioty świadczące działalność leczniczą	Gminy: 2 Samorząd Województwa: 1 (Centrum kompleksowej Diagnostyki i Terapii Dzieci z FASD przy Wojewódzkim Specjalistycznym Szpitalu Dziecięcym im. św. Ludwika w Krakowie).
Liczba poradni psychologiczno - pedagogicznych		Powiaty: 10 Gminy: 16		
Liczba placówek leczenia uzależnień dla dzieci i młodzieży z FAS		b.d.		
Nakłady finansowe poniesione na pomoc dla dzieci z FAS i ich rodzin		Samorząd Województwa: 814 602,00 zł (środki na utworzenie Małopolskiego Centrum Pediatrii i Kompleksowego Leczenia Dzieci z FASD) Gminy: 28 300 zł		
Liczba szkoleń dla profesjonalistów w zakresie pomocy dzieciom z FAS		Samorząd Województwa: 1 („mały grant”) Gminy: 2		
Liczba uczestników szkoleń w zakresie pomocy dzieciom z FAS		Samorząd Województwa: 46 Gminy: 2		
	2.6. Udzielanie wsparcia w zakresie rehabilitacji, postrehabilitacji oraz readaptacji społeczno-zawodowej osobom uzależnionym oraz współuzależnionym w trakcie jak i po zakończeniu leczenia odwykowego	Liczba wspieranych hosteli i mieszkań chronionych dla osób uzależnionych po zakończonym leczeniu odwykowym	Samorząd Województwa, Samorządy Powiatowe, Samorządy Gminne, WOTUW, Placówki Leczenia Uzależnień, Podmioty świadczące działalność leczniczą, Organizacje Pozarządowe	Powiaty: 1 Gminy: 3 Samorząd Województwa: 1 (wsparcie dla Małopolskiego Zespołu Hostelii Stacjonarno-Readaptacyjnych prowadzonego przez Stowarzyszenie MONAR Ośrodek Leczenia Terapii i Rehabilitacji Osób Uzależnionych z Nawrotami Choroby) WOTUW: 2 (Mieszkanie chronione przeznaczonego dla kobiet z zaburzeniami psychicznymi uzależnionych od alkoholu lub pijących szkodliwie, zamieszkałych na terenie Gminy Miejskiej Kraków oraz Mieszkanie chronione przeznaczonego dla mężczyzn z zaburzeniami psychicznymi uzależnionych od alkoholu lub pijących szkodliwie, zamieszkałych na terenie Gminy Miejskiej Kraków) Placówki Leczenia Uzależnień: 1(dane z 14 placówek)
Utworzenie hostelu dla osób uzależnionych od alkoholu		b.d.		

Cel	Zadania	Wskaźniki	Realizatorzy	2020 rok
		Liczba działań na rzecz readaptacji społecznej, w tym zawodowej osób po zakończonym leczeniu odwykowym		Samorząd Województwa: 1 (wsparcie 1 projektu – Hostel stacjonarno-Readaptacyjny) Gminy: 10 Placówki Leczenia Uzależnień: 12(dane z 14 placówek)
		Liczba wspieranych programów terapii rehabilitacyjnej /postrehabilitacyjnej		Samorząd Województwa: 2 (projekt pn. Obozy rehabilitacyjne, Trzeźwienie to ROZWÓJ) Gminy: 5 Placówki Leczenia uzależnień: 15(dane z 14 placówek)
		Nakłady finansowe przeznaczone na powyższą readaptację osób po zakończonym leczeniu odwykowym		Samorząd Województwa: 58 140 zł Gminy: 6 244 748,01 zł WOTUW: 2 839,02 zł
Cel 3. Rozwój oraz wzmacnianie współpracy z instytucjami oraz osobami działającymi na rzecz rozwiązywania problemów Społecznych i uzależnień, w tym behawioralnych	3.1 Organizowanie narad, szkoleń i konferencji w celu wymiany doświadczeń, promowania dobrych praktyk oraz podjęcia wspólnych działań na rzecz profilaktyki i leczenia uzależnień	Liczba zorganizowanych/ współorganizowanych a. Narad b. Szkoleń c. Konferencji d. Imprez	Samorząd Województwa, Samorzady Powiatowe, Samorzady Gminne, WOTUW, Placówki Leczenia Uzależnień, Miejskie Centrum Profilaktyki Uzależnień, Policja, Kuratorium Oświaty, Organizacje Pozarządowe	Samorząd Województwa: 1 (spotkanie robocze online z przedstawicielami Rady, na którym omówiono kwestię organizacji prac nad nową edycją Małopolskiego Programu Przeciwdziałania Uzależnieniom) Powiaty: 12 Gminy: 91 WOTUW: Narady -1, Szkolenia – 2, Konferencje – 2, Warsztaty - 1 Policja: 793 Kuratorium Oświaty: 4 Placówki Leczenia Uzależnień: 15(dane z 14 placówek)
		Liczba uczestników: a. Narad b. Szkoleń c. Konferencji d. Imprez		Samorząd Województwa: 9 Powiaty: 475 Gminy: 2197 WOTUW: 319 Policja: 15 455 Placówki Leczenia Uzależnień: 31(dane z 14 placówek)
		Nakłady finansowe przeznaczone na organizację/ współorganizację narad/szkoleń/ konferencji		Gminy: 86 231,09 zł WOTUW: 11 347,43 zł Policja: 17 670 zł
		Wykaz tematów realizowanych podczas narad/szkoleń/konferencji/ imprez		Samorząd Województwa: omówienie kwestii organizacji prac nad nową edycją Małopolskiego Programu Przeciwdziałania Uzależnieniom Gminy: 90 WOTUW: Rozwój umiejętności interpersonalnych u osób z zaburzeniami psychicznymi uzależnionych od alkoholu w abstynencji- czuję więc jestem.

Cel	Zadania	Wskaźniki	Realizatorzy	2020 rok
				<p>Charakterystyka substancji psychoaktywnych a profile psychologiczne użytkowników środków psychoaktywnych. Prawnokarne aspekty substancji psychoaktywnych w perspektywie nowelizacji UPN. Używanie, nadużywanie czy uzależnienie? Internet w czasach pandemii. Terapia osób uzależnionych, zmiany w podejściu na przestrzeni lat - Jak zdobyć umiejętności w radzeniu sobie z sytuacją kryzysową. Zagrożenia związane z używaniem marihuany i syntetycznych kannabionoidów – podręcznik dla nauczycieli i rodziców. Systemowe działania Policji w zakresie prewencji, zwalczania przestępczości narkotykowej. Przykłady wybranych działań profilaktycznych i edukacyjnych przez Policję. Praca Policji z osobami uzależnionymi od substancji psychoaktywnych, podejmowane interwencje policyjne “Co rozumiemy pod pojęciem uzależnienie behawioralne? Na czym polega trudność diagnostyczna?”</p> <p>Policja: Profilaktyka w czasie pandemii. Ogarnij dzieci w sieci. Nowe obowiązki wynikające z ustawy antyprzemocowej – sytuacje niestandardowe w procedurze Niebieskiej Karty. Praktyczne aspekty prowadzenia interwencji i motywowania do zmiany w ramach prowadzenia procedury Niebieskiej Karty. Funkcjonowanie GKRPA w trakcie epidemii. Skuteczna realizacja zadań Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz motywowanie do podjęcia leczenia. Pierwszy kontakt z klientem komisji – skuteczna strategia profilaktyczna. Zasady wydawania i cofania zezwoleń oraz prowadzenia kontroli. Rodzina z problemami alkoholowymi w tym współuzależnienia. Szkodliwość oraz skutki nadużywania alkoholu, formy wsparcia, leczenia oraz terapia. Odpowiedzialność prawna wynikająca z Ustawy o wychowaniu w trzeźwości. Konsekwencje i skutki prowadzenia pojazdu pod wpływem alkoholu lub innych podobnie działających środków. Aspekty prawne kontroli placówek handlowych</p> <p>Placówki Leczenia Uzależnień: Zmiany w leczeniu odwykowym- regulacje prawne. Zaburzenia somatyczne i psychiczne u osób uzależnionych. Uzależnienia chemiczne, „sylwetka pacjenta uzależnionego”- trudności i sposoby radzenia sobie z trudnościami. Uzależnienia behawioralne, sylwetka pacjenta uzależnionego” trudności terapeuty i sposoby radzenia sobie z tymi trudnościami. Problemy, cele i zadania terapeutyczne w procedurze OPT- doświadczenia i dynamika terapii. Relacja terapeutyczna, zaangażowanie terapeuty, bezwarunkowa akceptacja, niezaborcza życzliwość, empatia- ich sens w terapii odwykowej. Picie szkodliwe- metoda krótkiej interwencji wobec nadmiernie pijących alkohol. Klasyfikacja zaburzeń psychicznych. Kierunki pracy</p>

Cel	Zadania	Wskaźniki	Realizatorzy	2020 rok
				terapeutycznej z osobami z zaburzeniami osobowości. Złość i inne emocje u osób uzależnionych. Aktywizacja PMU (dynamika terapii). Konfrontacja- w jakich sytuacjach ją stosować, a w jakich od niej odstępować (dynamiką terapii). Rodzina z problemem alkoholowym- złość, lęk, wstyd, poczucie krzywdy. Wsparcie rodziny- wsparcie trzeźwiejącego alkoholika w jego zmianie(dynamika terapii). Rozstanie się z alkoholem- co dalej? Duchowość- transcendencja. Odbudowa człowieczeństwa w człowieku. Współpraca duszpasterza z pacjentami, terapeutami, psychiatrami.
	3.2.Organizowanie/ współorganizowanie forum organizacji pozarządowych działających w obszarze profilaktyki i leczenia uzależnień	Liczba zorganizowanych spotkań	Samorząd Województwa, Samorządy Powiatowe, Samorządy Gminne, WOTUW, Podmioty Lecznicze, Organizacje Pozarządowe	Gminy: 5
		Liczba uczestników spotkań		Gminy: 115
	3.3. Wspieranie WOTUW w realizacji zadań statutowych - zarządzanie i koordynacja Programu	Nakłady finansowe przeznaczone na koordynację i realizację Programu przez Wojewódzki Ośrodek Terapii Uzależnienia i Współuzależnienia (WOTUW)	Samorząd Województwa	Samorząd Województwa: 169 520 zł
		Wykaz instytucji współkoordynujących program		Samorząd Województwa: Małopolska Rada ds. Przeciwdziałania Uzależnieniom. W skład Rady wchodzi m.in. eksperci z głosem doradczym, którzy uczestniczyli w pracach Zespołu Zadaniowego ds. opracowania Wieloletnich Programów Wojewódzkich tj.: Małopolskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na lata 2014-2021 oraz Małopolskiego Programu Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2014-2021
	3.4. Wspieranie działalności punktów konsultacyjnych, środowisk samopomocowych, abstynenckich oraz duszpasterstw trzeźwości	Liczba punktów konsultacyjnych	Samorząd Województwa, Samorządy Powiatowe, Samorządy Gminne, WOTUW, Placówki Leczenia Uzależnień, Organizacje Pozarządowe	Samorząd Województwa: 1 (współfinansowanie w ramach konkursu ofert)
		Liczba wspieranych projektów realizowanych przez środowiska samopomocowe, abstynenckie oraz duszpasterstwa trzeźwości		Powiaty: 1 Gminy: 112 Placówki Leczenia Uzależnień: 3(dane z 14 placówek)
		Liczba organizacji samopomocowych		Powiaty: 4 Gminy: 30
				Powiaty: 3

Cel	Zadania	Wskaźniki	Realizatorzy	2020 rok
		oraz abstynenckich		Gminy: 77 Placówki Leczenia Uzależnień: 2(dane z 14 placówek)
	3.5. Wspieranie i udzielanie pomocy samorządom gminnym w realizacji zadań w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych	Liczba szkoleń /konferencji /narad dla pełnomocników gminnych ds. uzależnień, GKRPA/pracowników punktów konsultacyjnych	Samorząd Województwa, Samorządy Powiatowe, Samorządy Gminne	Samorząd Województwa: 1 (Konferencja online dla Pełnomocników Gminnych ds. Uzależnień w dniu 27 listopada 2020 r.) Gminy: 230
Liczba uczestników biorących udział w szkoleniu		Samorząd Województwa: 40 Gminy: 354		
Nakłady finansowe przeznaczone na realizację szkoleń /konferencji /narad		Samorząd Województwa: 4 000 zł (z budżetu Eksperta Wojewódzkiego ds. Informacji o Narkotykach i Narkomanii) Gminy: 79 381,30 zł		
	3.6. Wspieranie samorządów powiatowych w realizacji zadań z obszaru promocji zdrowia i profilaktyki uzależnień	Liczba realizowanych projektów w obszarze uzależnień	Samorząd Województwa, Samorządy Powiatowe, Samorządy Gminne	Powiaty: 5 Gminy: 22
Liczba odbiorców projektów		Powiaty: 1 100 Gminy: 4366		
Nakłady finansowe przeznaczone na realizację projektów		Gminy: 72 629,25 zł		
	3.7. Opracowywanie i dystrybucja materiałów edukacyjnych dla osób zajmujących się profilaktyką uzależnień, w tym behawioralnych	Liczba opracowanych materiałów edukacyjnych	Samorząd Województwa, Samorządy Powiatowe, Samorządy Gminne, WOTUW, Placówki Leczenia Uzależnień, Organizacje Pozarządowe	Gminy: 614 Powiat: 2
Liczba rozdystrybuowanych materiałów		Gminy: 8 063 Placówki Leczenia Uzależnień: 140(dane z 14 placówek)		
Lista podmiotów otrzymujących materiały		Gminy: 264 Placówki Leczenia Uzależnień: 10 (dane z 14 placówek)		
	3.8. Rozwijanie i inicjowanie współpracy regionalnej, krajowej i międzynarodowej – upowszechnianie dobrych praktyk	Liczba inicjatyw/projektów, w tym unijnych/ wspólnych przedsięwzięć partnerskich	Samorząd Województwa, Samorządy Powiatowe, Samorządy Gminne, WOTUW, Placówki Leczenia Uzależnień, Policja, Kuratorium Oświaty	Gminy: 9 Policja: 6 Placówki Leczenia Uzależnień: 4 (dane z 14 placówek)
Lista partnerów krajowych i zagranicznych		Samorząd Województwa: 2 (PARPA, KBPN, w ramach realizację projektu edukacyjnego pn. „Zagrożenia w sieci – profilaktyka, reagowanie” współpraca z Komendą Wojewódzką Policji w Krakowie, Naukową i Akademicką Siecią Komputerową - Państwowym Instytutem Badawczym oraz Małopolskim Centrum Doskonalenia Nauczycieli. Gminy: 6		

Cel	Zadania	Wskaźniki	Realizatorzy	2020 rok
				<p>Policja: 6 Placówki Leczenia Uzależnień: 2(dane z 14 placówek) WOTUW: w ramach otrzymanej dotacji z Województwa Małopolskiego współpracował z Państwową Agencją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Urzędem Marszałkowskim Województwa Małopolskiego, sądami rejonowymi, z Fundacją Pomocy Chorym Psychiczenie im. Tomasza Deca i Stowarzyszeniem Krakowskim Towarzystwem Medycznym w obszarze uzależnień (konsultacje/ spotkania celem tworzenia i realizacji wspólnych projektów).</p>
	<p>3.9. Prowadzenie i rozwijanie strony internetowej województwa małopolskiego dotyczącej profilaktyki, w tym umieszczanie banku rekomendowanych programów w obszarze uzależnień</p>	<p>Liczba odwiedzających stronę</p>	<p>Samorząd Województwa</p>	<p>Samorząd Województwa: - www.profilaktykawmalopolsce.pl – 665 663</p>
		<p>Wykaz instytucji przesyłających treści do zamieszczenia na stronę internetową</p>		<p>Samorząd Województwa: Ekspert Wojewódzki ds. Informacji o Narkotykach i Narkomanii Województwa Małopolskiego, Wojewódzki Ośrodek Terapii Uzależnień i Współuzależnienia, organizacje pozarządowe.</p>

Źródło: Opracowanie Departamentu Rodziny, Zdrowia i Spraw Społecznych UMWM